

Друга књига дневника

Соломон тражи мудрост

¹ Када је Соломон, Давидов син, учврстио своје царство, са њим је био Господ, Бог његов, који га је силно узвисио над свима.

² Соломон је сазвао сав Израил – главаре, хиљаднике и стотнике, судије и све кнезове – све очинске главе.

³ Отишао је са целим збором на узвишицу на Гаваону, јер се тамо налазио Божији Шатор од састанка који је у пустињи направио Мојсије, слуга Господњи.

⁴ А Давид је пренео Божији Ковчег из Киријат-Јарима и припремио му место у Шатору постављеном у Јерусалиму.

⁵ Пред Пребивалиштем Господњим се налазио бронзани жртвеник који је направио Веселеило, Уријин син и Оров унук. Ту су Господа тражили Соломон и збор.

⁶ На бронзаном жртвенику, пред Пребивалиштем Господњим, Соломон је принео хиљаду жртава свеспалница.

⁷ Те ноћи, у сну, Бог му се указао и рекао: „Тражи шта желиш и ја ћу ти дати.“

⁸ Соломон рече Богу: „Ти си мом оцу Давиду показао велику милост, и сада си мене зацарио на његово место.

⁹ Нека се, Господе Боже, испуни твоја реч дана мом оцу Давиду, јер си ме поставио за цара многобројном народу којег има као прашине по земљи.

¹⁰ Дај ми сада мудрост и знање да бих могао да га предводим. Јер, ко би могао да суди твом тако бројном народу?“

¹¹ И Бог одговори Соломону: „Зато што ниси срцем затражио обиље, част и богатство, дуговечност, животе оних који те мрзе – већ мудрост и знање – да би судио народу над којим сам те зацарио;

¹² даћу ти све то – мудрост и знање, обиље, част и богатство – што нису имали и неће имати цареви пре и после тебе.“

¹³ Са узвишице у Гаваону и од Шатора од састанка, Соломон се вратио у Јерусалим и владао над Израиљем.

¹⁴ Соломон је накупио бојна кола и коње. Имао је хиљаду четири стотине бојних кола и дванаест хиљада коња, које је разместио по градовима за бојна кола, и код цара у Јерусалиму.

¹⁵ Цар је учинио да сребра и злата у Јерусалиму буде као камења, а кедровог дрвета много као дивљих смокава у равници.

¹⁶ Соломон је увозио коње из Египта и Куе. Цареви трговци су их куповали у Куи по одређеној цени.

¹⁷ Бојна кола која су долазила из Египта коштала су шест стотина сребрних *шекела*, а коњ стотину педесет. Тако су преко царевих трговаца снабдевали све хетитске и арамејске царева.

2

Припреме за изградњу Дома

¹ И заповеди Соломон да се сазида Дом за Господње име и царски двор за њега.

² И окупи Соломон у брдима седамдесет хиљада носача, осамдесет хиљада клесара и три хиљаде шест стотина надгледника за све њих.

³ Поручио је Хираму, тирском цару:

„Ти си мом оцу, Давиду, слао кедар да себи изгради дом и пребива у њему.

⁴ Хоћу да изградим Дом за Господа, Бога мог, да га посветим, да се у њему кади тамјаном и стално приносе хлеб и свеспалнице ујутро и увече, суботом и кад су младине Господу Богу и одређени празници, као заповест Израилу до века.

⁵ А Дом који ћу да градим биће велики јер је велик наш Бог, већи од свих богова.

⁶ И ко може да му сазида Дом кад ни највиша небеса не могу да га обухвате? И ко сам ја да му сазидам Дом, осим да кадим пред њим?

⁷ Зато ми пошаљи човека, вештог златара, сребрнара, ковача, који уме да ради са бронзом, са скерлетом, гримизом и порфиром, који уме да резбари. Радиће са вештим људима који су са мнош, а које је мој отац, Давид, већ припремио у Јерусалиму и у Јуди.

⁸ Пошаљи ми кедровине, чемпресовине и сандаловине са Ливана. Знам да твоје слуге умеју вешто да их секу на Ливану, па ће радити заједно са мојим слугама,

⁹ да ми спреме обиље грађе за велики и предиван Дом који желим да градим.

¹⁰ Знај да ћу дрвосечама, твојим људима, дати двадесет хиљада кора* овршене пшенице и исто толико јечма, као и двадесет хиљада вата† вина и уља.“

¹¹ И одговори писмом Хирам, цар Тира, Соломону: „Господ воли свој народ и зато те је поставио за цара над њима.“

¹² Још је написао:

* 2:10 Око 440 hl. † 2:10 Око 440 hl.

„Нека је благословен Господ, Бог Израиљев, који створи небеса и земљу, и који даде Давиду мудрог и умешног сина, да зида Дом Господњи и двор за себе.

¹³ Ево ти шаљем мудрог и вештог човека, мајстора Хирама-Авија.

¹⁴ Мајка му је из Дановог племена а отац из Тира. Зна да ради са златом, сребром, бронзом, гвожђем, с каменом и дрветом, са скерлетом, гримизом, ланом и порфиром. Може да резбари шта год му се каже, заједно са твојим мајсторима и са вештим људима твог оца Давида, мог господара.

¹⁵ Зато нека мој господар, како је казао, својим слугама пошаље жито, јечам, уље и вино.

¹⁶ А ми ћемо исећи стабла са Ливана, према твојим потребама и довешћемо их сплавовима, морем до Јопе. Ти их онда пренеси у Јерусалим.“

¹⁷ Соломон је пописао све придошлице у израиљској земљи након пописа његовог оца Давида. Било их је стотину педесет три хиљаде шест стотина.

¹⁸ Њих седамдесет хиљада је одредио за ношење, осамдесет хиљада за клесање камена у брдима а три хиљаде шест стотина за надгледнике тих послова.

3

Соломон зида Дом Господњи

¹ Соломон је почео да зида Дом Господњи у Јерусалиму, на брду Морији, где се Господ објавио његовом оцу Давиду. То је место Давид већ припремио на гумну Јевусејца Орне.

² Он је почео да зида другог дана, другог месеца, четврте године своје владавине.

³ И постави темеље Соломон за Дом Господњи, по старим мерама у дужину шездесет лаката а у ширину двадесет лаката.*

⁴ Трем се налазио с прочеља Дома и одговарао је његовој ширини – двадесет лаката† – а био је висок стотину двадесет лаката.‡

Изнутра је био обложен чистим златом.

⁵ Највеће површине Дома је обложио чемпресовим дрветом и чистим златом, а сводове украсио палмама и ланцима.

⁶ Ради лепоте, Дом је украсио драгим камењем и златом из Парваима.

⁷ Златом обложи и греде, прагове, зидове, врата, а на зидовима је изрезбарио златне херувиме.

⁸ У Дому је, по његовој дужини сазидао Светињу над светињама. Њена дужина и ширина су били двадесет лаката§. Обложио ју је са шест стотина таланата* чистог злата.

⁹ Позлаћени ексери су тежили педесет шекела,† а и горње просторије је обложио златом.

¹⁰ У Светињи над светињама уметници су излили два херувима и обложили их златом.

¹¹ Крила херувима су била дуга двадесет лаката, а свако од њих пет лаката‡. Први је једним крилом дотицао крило другог, а другим крилом зид одаје.

¹² И други је крилом, пет лаката§ дугим, дотицао зид, а другим се спајао са исто толико дугим крилом првог.

¹³ Двадесет лаката* у дужину имају крила кад су

* **3:3** Око 30 m у дужину и око 10 m у ширину. † **3:4** Око 10 m.

‡ **3:4** Око 60 m, док је према неким преписима Септуагинте и према арамејском тексту реч о *двадесет лаката*, тј. 10 m. § **3:8** Око 10 m.

* **3:8** Око 20 t. † **3:9** Око 575 gr. ‡ **3:11** Око 10 m дуга а свако око 2,5 m. § **3:12** Око 2,5 m. * **3:13** Око 10 m.

раширена, а херувими су стајали на ногама лицем окренути према Дому.

¹⁴ Сашио је завесу од раскошног гримизног и скерлетног платна, од финог лана и извезао по њему херувиме.

¹⁵ Испред Дома је подигао два стуба висока тридесет пет лаката, који су на врху имали пет лаката дуга оглавља[†].

¹⁶ Поставио је ланце у Светињи над светињама и њима оплео врх стубова, а ланце је украсио са стотину нарова.

¹⁷ Стубове је поставио испред Дома, један с леве, а други с десне стране. Десног је назвао Јакин а левог Воаз.

4

Опрема Дома Господњег

¹ И направи Соломон бронзани жртвеник, двадесет лаката дуг и широк, а десет лаката^{*} висок.

² Затим је израдио море од искованог метала. Било је сасвим округло и имало је десет лаката од једног краја до другог, било је пет лаката високо, а у обиму је било тридесет лаката[‡], мерено ужетом.

³ Ликови волова су били изливени свуда околу, окружујући море унаоколо по десет у лакту[‡]. У два реда су били волови, саливени с морем.

⁴ Море је стајало на дванаест волова; три су гледала на север, три су гледала на запад, три су гледала на југ, а три су гледала на исток. Море је стајало на њима одозго, а њихова задња страна је била унутра.

[†] **3:15** Око 17,5 m висине са 2,5 m дугим оглављима. ^{*} **4:1** Око 10 m дуг и око 5 m висок. [†] **4:2** Око 5 m од једног краја до другог, око 2,5 m висине и око 15 m у обиму. [‡] **4:3** 1 лакат око 50 cm.

⁵ Дебљина му је била један педаљ §, а руб му је био као руб чаше, као цвет љиљана, и примало је три хиљаде вата.*

⁶ Соломон је направио десет посуда и ставио пет са леве и пет са десне стране, за прање онога што се приноси као жртве свештенице. Море је изливено за прање свештеника.

⁷ Направио је десет златних свећњака, према пропису, и ставио их у Дом – пет са десне, а пет са леве стране.

⁸ Десет столова је поставио у Дом, пет са десне, а пет са леве стране; и стотину златних чинија.

⁹ Затим двориште за свештенике, велико двориште и врата за њих обложена бронзом.

¹⁰ Море је поставио с десне стране ка југоистоку.

¹¹ Хирам је направио и умиваонице, лопатице и котлиће.

Тако је Хирам довршио сав посао који је радио за цара Соломона на Дому Господњем.

¹² Два стуба и два округла оглавља на врху два стуба, и две плетенице да покривају та два оглавља на врху два стуба;

¹³ четири стотине нарова на две плетенице; два реда нарова на свакој плетеници, да покривају два округла оглавља на врху стубова;

¹⁴ десет подножја и десет умиваоница на њима;

¹⁵ једно море и дванаест волова испод њега;

¹⁶ лонце, лопатице, виљушке и сву другу опрему од углачане бронзе.

То је Хирам-Ави направио за Дом Господњи цара Соломона.

§ 4:5 Око 23 см. * 4:5 Око 66 m³, тј. килолитара.

¹⁷ Цар их је лио у глиненим калупима, у долини Јордана између Сокота и Сартана.

¹⁸ Направио је све те многе судове од бронзе; није се тражио извештај о тежини бронзе.

¹⁹ Соломон је направио и све остало посуђе које је било у Дому Господњем:

златни жртвеник,

златне столове на којима је био принесени хлеб;

²⁰ свећњаке од чистог злата са жишцима који горе према прописима испред Светиње над светињама;

²¹ латице, светиљке, машице – све од чистог, непрекорног злата;

²² усекаче и котлиће; кадионице и тепсије од чистог злата; златне преворнице за врата унутрашњег Дома – за Светињу над светињама и за врата велике дворане.

5

¹ Тако је био довршен сав посао који је цар Соломон урадио за Дом Господњи. Затим је Соломон унео у ризницу Божијег Дома ствари које је његов отац Давид посветио: сребро, злато, и све посуђе.

Ковчег пренешен у Дом

² Тада је Соломон окупио израиљске старешине, све племенске поглаваре и кнезове израиљских породица у Јерусалиму, да пренесу Ковчег савеза Господњег из Давидовог града, са Сиона.

³ Сви Израиљци су се седмог месеца окупили код цара на празник.

⁴ Кад су дошле све израиљске старешине, Левити су понели Ковчег.

⁵ Понели су и Ковчег и Шатор од састанка и све свето посуђе, које је било у Шатору; носили су их свештеници и Левити.

⁶ А цар Соломон и сва заједница Израиљаца, који су се окупили код њега пред Ковчегом, приносили су на жртву толико ситне и крупне стоке да их се није могло избројити ни прорачунати.

⁷ Затим су свештеници донели Ковчег савеза Господњег на његово место, у унутрашње Светилиште Дома, у Светињу над светињама, под крила херувима.

⁸ Наиме, херувими су имали раширена крила над Ковчегом, тако да су од горе заклањали Ковчег и његове дршке.

⁹ Дршке су биле толико дугачке да су се њихови крајеви од Ковчега видели испред Светиње над светињама. Ипак, нису се виделе споља. Тамо су до дана данашњег.

¹⁰ У Ковчегу није било ничег осим две плоче које је тамо положио Мојсије на Хориву, кад је Господ склопио савез са Израиљцима, након што су изашли из Египта.

¹¹ Тада су свештеници изашли из Светилишта и сви су се присутни свештеници посветили не пазећи на своје редове.

¹² То су сви Левити певачи: Асаф, Еман, Једутун са својим синовима и рођацима, сасвим обучени у бело платно са цимбалима, лирама и харфама. Стајали су источно од жртвеника заједно са стотину двадесет свештеника који су дували у трубе.

¹³ И сви су као један, и трубачи и певачи – јако, да се чује – славили и хвалили Господа. Подигли су своје гласове уз звукове труба и цимбала и осталих инструмената. Славили су Господа
„јер је добар,

јер је милост његова довека.“

И Дом Господњи се испунио облаком славе.

¹⁴ Свештеници нису могли да стоје и обављају службу због облака, јер је слава Господња испунила Дом Божији.

6

¹ Тада Соломон рече: „Господ је рекао да ће пребивати у густој тами.

² Ја сам ти саградио величанствени Дом, стан где ћеш пребивати довека.“

³ Затим се цар окренуо и благословио сав збор Израиљев, док је сав збор Израиљев стајао.

⁴ Тада рече:

„Нека је благословен Господ, Бог Израиљев, који је својом руком извршио оно што је својим устима обећао моме оцу Давиду, рекавши:

⁵ 'Од дана кад сам извео свој народ из Египта, нисам изабрао град међу свим племенима Израиљевим да се сагради Дом где би пребивало моје име. Нисам изабрао ниједног човека да влада Израиљем, мојим народом.

⁶ Ето, изабрао сам да у Јерусалиму буде моје име и изабрао сам Давида да влада над мојим народом Израиљем.'

⁷ Мој отац Давид је наумио да сазида Дом имену Господа, Бога Израиљевог.

⁸ Но, Господ рече моме оцу Давиду: 'Добро си учинио што си у свом срцу наумио да сазидаш Дом моме имену.

⁹ Ипак, нећеш ти саградити Дом, него ће твој син, који је потекао из твојих бедара, саградити Дом моме имену.'

¹⁰ Господ је одржао обећање, те сам ја наследио свога оца Давида на Израиљевом престолу, како је

Господ обећао, и изградио Дом имену Господа, Бога Израиљевог.

¹¹ Поставио сам и Ковчег, где је савез Господњи, који је он склопио са синовима Израиљевим.“

Соломонова молитва посвећења

¹² Соломон је стао пред жртвеник Господњи, испред свег збора Израиљевог и испружио руке.

¹³ Направио је бронзано постоље и поставио га на средину дворишта. Било је дуго и широко пет лаката и три лакта* високо. Тада је стао на њега, клекнуо испред свег збора Израиљевог, испружио руке према небу

¹⁴ и рекао:

„О, Господе, Боже Израиљев, нема Бога као што си ти ни на небесима ни на земљи, који чуваш савез и милост својим слугама који ходају пред тобом свим својим срцем.

¹⁵ Ти си испунио што си рекао своме слуги, моме оцу Давиду; што си рекао својим устима, то си извршио својом руком, као што је то данас.

¹⁶ А сад, Господе, Боже Израиљев, одржи што си обећао своме слуги, моме оцу Давиду, кад си рекао: 'Неће ти нестати потомка преда мном који ће седети на Израиљевом престолу, само ако твоји синови буду пазили на свој пут и ходили по мом Закону, као што си ти ходио преда мном.'

¹⁷ А сад, Господе, Боже Израиљев, нека се испуни твоја реч, коју си рекао своме слуги Давиду.

¹⁸ Али зар ће Бог заиста боравити на земљи са људима? Ни највиша те небеса не могу обухватити, а камоли овај Дом што сам саградио.

* **6:13** Око 2,5 m дуго и широко и око 1,5 m високо.

¹⁹ Обазри се на молитву слуге свога и на његову молбу, Госпoде Боже; послушај вапај и молитву, коју слуга твој упућује пред тобом.

²⁰ Нека твоје очи мотре на овај Дом и дању и ноћу, према месту за које си рекао да ћеш ту ставити своје име, како би чуо молитву коју ти слуга твој упућује на овом месту.

²¹ Почуј преклињање свога слуге и свога народа Израиља којим се моле на овом месту. Послушај с неба, с места где пребиваш – послушај и опрости.

²² Кад неко згреши против свог ближњегa, те се од њега тражи да се закуне, и он дође и закуне се пред твојим жртвеником у овом Дому,

²³ ти чуј с небеса и делуј, те осуди онога који је учинио безакоње сваљујући на његову главу према ономе што је учинио. А праведника награди према његовој праведности.

²⁴ Ако твој народ Израиљ буде поражен од непријатеља зато што су згрешили против тебе, али се покају пред тобом и дају славу твоме имену, па се помоле и преклињу за милост пред тобом у овом Дому,

²⁵ ти чуј на небесима и опрости грех свога народа Израиља, и врати их у земљу коју си дао њима и њиховим оцима.

²⁶ Ако се небо затвори и не даје кишу, јер су згрешили против тебе, па се помоле на овом месту, те одају славу твоме имену и покају се за своје грехе, пошто их понизиш,

²⁷ ти чуј на небесима и опрости грех својих слугу, свога народа Израиља. И кад их научиш добром путу да по њему ходе, пошаљи кишу својој земљи, коју си дао своме народу у наследство.

²⁸ Ако земљу задеси глад, или помор, суша, кокољ, скакавци, гусенице, или кад их

непријатељи опколе у којем од њихових градова; каква год да је пошаст или болест,

²⁹ па било ко од свег твог народа Израиља осети тегобу и бол, па упутити молитву или молбу ширећи руке према овом Дому,

³⁰ услиши с небеса, твога Пребивалишта. Опрости и дај свакоме по свим његовим делима, јер ти знаш његово срце – само ти знаш срце људи –

³¹ да би те се бојали, да би твоје путеве следили у све дане док живе у земљи коју си дао њиховим оцима.

³² Ако и странац, који није од твог народа Израиља, дође из далеке земље ради твог великог имена, и твоје моћне руке и испружене мишице – ако дође и помоли се у овом Дому –

³³ услиши га с небеса, твог Пребивалишта, и учини све за шта ти овај странац завапи, да би народи на земљи упознали твоје име и да би те се бојали, као твој народ Израиљ, и да би знали да се твоје име призива над овим Домом који сам саградио.

³⁴ Ако твој народ изађе у бој против својих непријатеља путем којим га ти пошаљеш, и они се помоле теби према овом граду који си изабрао, и према Дому који сам саградио твоје име,

³⁵ чуј с небеса њихову молитву и њихову молбу, те им додели правду.

³⁶ Ако згреше против тебе – јер нема човека који не чини грех – и ти се разгневиш на њих и изручиш их њиховим непријатељима, који их одведу као заробљенике у земљу, било далеко или близу,

³⁷ ако тада дођу к себи у земљи у којој су заробљени и покају се, те се почну молити теби у земљи својих поробљивача, говорећи: 'Згрешили смо, учинили смо неправду, скривили смо',

³⁸ па се врате к теби свим срцем и свом душом у земљи ропства где су их поробили, и помоле се теби према својој земљи коју си дао њиховим оцима и према граду који си изабрао и према Дому који сам саградио за твоје име,

³⁹ ти чуј с небеса, твог Пребивалишта, њихову молитву и молбу, и учини им по правди. Тада опрости своје народу, који је згрешио против тебе.

⁴⁰ А сада те молим, о, мој Боже, отвори своје очи и ушима пажљиво послушај молитве са овог места.

⁴¹ Уздигни се сад, о, Господе Боже, на место свог починка;

ти и Ковчег Силе твоје!

Свештеници нек огрну спасење,

твоји верни добру нек се радују.

⁴² О, Господе Боже, не окрећи се од лица свог помазаника

и сети се савеза милости према Давиду, свом слуги!“

7

Посвећење Дома

¹ Кад је Соломон завршио молитву, огањ сиђе са небеса и спали жртву свеспалницу и друге жртве, а Господња слава испуни Дом.

² Свештеници нису могли да уђу у Дом Господњи јер је био испуњен славом Господњом

³ А када је сав Израиљев народ видео како је огањ сишао и да је слава пала на Господњи Дом, поклонили су се лицем до земље, до каменог пода захваљујући Господу

„јер је добар,

јер је милост његова довека.“

⁴ Затим су цар и сав народ принели жртве пред Господом.

⁵ Цар Соломон је принео двадесет две хиљаде говеда и стотину двадесет хиљада оваца. Тако су цар и сав народ посветили Дом Божији.

⁶ Свештеници су стајали на својим дужностима, Левити су певали Господу са инструментима које је направио цар Давид за хваљење Господа. Захваљивали су Давидовом песмом Господу јер је милост његова довека – Давид је тако преко њих захваљивао – а свештеници су дували у трубе док је пред њима стајао сав Израиљ.

⁷ Соломон је посветио средиште дворишта, које је испред Дома Господњег. Онде је принео жртве свеспалнице и сало жртава мира јер на бронзаном жртвенику, што га је направио, није било места. Толико је било жртава – свеспалница, жита и сала – да нису могле да стану на жртвеник.

⁸ У то време је Соломон седам дана приредио свечаност. Са њим је био сав Израиљ, велико мноштво је дошло од Лево-Амата до Египатског потока.

⁹ Осмог дана славља су имали свечани сабор, јер су седам дана посвећивали жртвеник и још седам дана празновали.

¹⁰ Двадесет трећег дана трећег месеца цар је отпустио народ, па су отишли својим кућама, веселећи се и радујући се у срцу због свег добра што је Господ учинио своје слуги Давиду и своје народу Израиљу.

Бог се јавља Соломону

¹¹ Тако је Соломон завршио Дом Господњи и царев двор. Успевао је у свему што је срцем замислио да уради и у Дому Господњем и у свом двору.

¹² Једне ноћи, Господ се јавио Соломону и рекао му:

„Чуо сам твоју молитву и изабрао ово место за себе као Дом за жртве.

¹³ Ако затворим небеса и не буде кише, ако пошаљем скакавце да попасу земљу, ако пошаљем болест на народ;

¹⁴ и понизи се народ који је по мени назван, помоле се, потраже моје лице и врате се са својих злих путева, ја ћу их чути са небеса, опростићу им грехе и излечићу им земљу.

¹⁵ Сад ће моје очи бити отворене и уши пажљиве на молитве са овог места

¹⁶ Сада сам изабрао и посветио овај Дом да у њему заувек буду моје име, моје срце и моје очи.

¹⁷ А ти, ако будеш ходао преда мношвом као што је ходао твој отац Давид, према свему што сам ти заповедио, и будеш чувао моје прописе и уредбе,

¹⁸ учврстићу твој царски престо, као што сам обећао твоме оцу Давиду – 'Никад ти неће понестати владар у Израиљу.'

¹⁹ Али ако се одвратите и заборавите моје прописе и заповеди које сам ставио пред вас да их следите, па одете да служите другим боговима и да им се клањате –

²⁰ искоренићу их са лица моје земље коју сам вам дао, а Дом који сам посветио за своје име одбацићу од себе, па ће Израиљ постати предмет исмејавања и ругања међу свим народима.

²¹ А свако ко буде пролазио поред овог Дома, који је сада узвишен, биће запрепаштен, па ће говорити: 'Зашто је Господ поступио овако са овом земљом и са овим Домом?'

²² Тада ће им рећи: 'Зато што су напустили Господа, Бога њихових отаца који их је извео из Египта и пригрлили друге богове клањајући им се

и служећи им. Зато је Господ довео на њих сву ову невољу.”“

8

Соломонови подухвати

¹ Кад се навршило двадесет година у току којих је Соломон саградио Дом Господњи и царев двор,

² Соломон је обновио градове које му је дао Хирам и у њима населио Израиљце.

³ Потом је отишао у Алат-Сову и освојио га.

⁴ Подигао је Тадмор у пустињи и све градове-складишта у Алату.

⁵ Саградио је доњи и горњи Вет-Орон, утврђења са бедемима, вратима и решеткама.

⁶ Затим, Валат и све Соломонове градове-складишта, све градове за његова бојна кола, и градове за коњанике, и све што је Соломон пожелео да гради у Јерусалиму, на Ливану и у свим крајевима где је владао.

⁷ А свим народима који су преостали од Хетита, Аморејаца, Фережана, Евејаца и Јевусејаца, који нису Израиљци –

⁸ њиховим потомцима који су остали после њих у земљи, а које Израиљци нису истребили – Соломон је наметнуо принудни рад до данашњег дана.

⁹ Ипак, Соломон није учинио ниједног Израиљца робом за свој рад; они су били ратници, главари, заповедници, и заповедници његових бојних кола и коњице.

¹⁰ Соломон је међу њима имао две стотине педесет надзорника који су управљали народом.

¹¹ Соломон је преселио фараонову ћерку из Давидовог града у кућу коју је саградио за њу. Рекао је: „Нека моја жена не борави у кући Давида, цара

Израиљевог, јер су сва места посвећена доласком Ковчега Господњег.“

¹² Затим је Соломон принео Господу свеспалнице на жртвеник Господњи који је направио пред тремом

¹³ А свакодневне жртве су се према Мојсијевим заповестима приносиле суботом, младинама и трипут годишње на одређене празнике: на празник Бесквасних хлебова, на празник Седмица и на празник Сеница.

¹⁴ Према очевом, Давидовом упутству, поставио је редове свештеника у њихову службу и Левите на њихове дужности: да пред свештеницима свакодневно славе и служе. Поставио је и чуваре по њиховим редовима, од врата до врата, јер је тако заповедио Давид, човек Божији.

¹⁵ Није се одступало од упутстава цара Давида о свештеницима, Левитима или о ризницама.

¹⁶ Тако су сви Соломонови послови били готови до дана оснивања Дома Господњег, до његовог завршетка. Тако је завршен Господњи Дом.

¹⁷ Након тога Соломон је отишао у Есион-Гевер и у Елат на обали мора, у Едому.

¹⁸ Хирам је послао по својим слугама бродове и поморце који су били искусни на мору. Они су заједно са Соломоновим слугама отишли у Офир и оданде узели четири стотине педесет таланата* злата и донели га цару Соломону.

9

Посета царице од Саве

¹ Глас о Соломоновој слави дошао је до царице од Саве, па је дошла да га искуша загонеткама. Дошла је у Јерусалим са веома великом пратњом, с камилама

* **8:18** Око 15 т.

које су носиле балзам, и веома много злата и драгог камења. Дошавши к Соломону, рекла му је све што јој је било на уму.

² Соломон јој је одговорио на сва питања; Соломону ништа није било непознато, ништа што није могао да јој одговори.

³ Кад је царица од Саве видела Соломонову мудрост и двор који је саградио,

⁴ храну за његовим столом, одаје његових дворана, дворење његове послуге и њихову одећу, његове пехарнике, и његове жртве свеспалнице које је принео у Дому Господњем, остала је без даха.

⁵ Тада је рекла цару: „Истинит је глас који сам чула у својој земљи о твојим делима и мудрости,

⁶ али нисам хтела да верујем гласовима док нисам дошла и видела својим очима. Ето, ни пола ми није речено о величини твоје мудрости, јер ти надвисујеш оно што сам чула.

⁷ Благо твојим женама и благо овим твојим слугама што увек стоје пред тобом и слушају твоју мудрост!

⁸ Благословен да је Господ, Бог твој, коме си по вољи, и који те је поставио као цара, за Господа, твога Бога! Због своје љубави према Израиљу, да би га заувек одржао, Господ те је учинио царем, да делиш правду и праведност.“

⁹ Затим је дала цару стотину двадесет таланата злата*, веома много балзама и драгог камења. И никада није било таквог балзама какав је царица од Саве дала цару Соломону.

¹⁰ Такође, Хирамове и Соломонове слуге које су доносиле злато из Офира, доносиле су и дрво сандаловине и драго камење.

* 9:9 Око 4 t.

11 Цар је од дрвета сандаловине направио степенице за Господњи Дом и за царев двор, и лире и харфе за свираче какве се раније нису виђале у Јуди.

12 Цар Соломон је дао царици од Саве све што је пожелела и тражила. Дао јој је више од онога што је она донела цару. Затим се са својим слугама вратила у своју земљу.

Соломонова величина

13 Тежина злата, које је долазило Соломону сваке године, износила је шест стотина шездесет шест таланата[†],

14 поред онога што су му доносили путујући трговци и препродавци, поред злата и сребра од свих арапских царева и управитеља земље.

15 Цар Соломон је начинио две стотине великих штитова од кованог злата – шест стотина шекела[‡] злата по једном штиту,

16 и три стотине малих штитова од кованог злата – три стотине ~~Ш~~шекела злата по једном штиту. Цар их је ставио у кућу Ливанске шуме.

17 Цар је направио и велики престо од слонове кости и опточио га чистим златом.

18 Престо је имао шест степеника, златно подножје спојено са престолом, а са сваке стране седишта биле су ручице поред којих су стајала два лава.

19 Дванаест лавова је стајало на шест степеника с једне и с друге стране. Такав никада није био направљен ни у једном царству.

20 Све чаше из којих је цар Соломон пио биле су од злата, а и све посуде из Куће ливанске шуме су биле од чистог злата; у Соломоново време сребру се није давала велика вредност.

† 9:13 Преко 22,5 t. ‡ 9:15 Око 7 kg. § 9:16 Око 3,5 kg.

²¹ Цареве лађе су пловиле са Хирамовим слугама. Једном у три године, тарсиске лађе су долазиле и доносиле злато, сребро, слонову кост, мајмуне и пауне.

²² Тако је цар Соломон надмашио све земаљске цареве у богатству и мудрости.

²³ И сви су земаљски цареви тражили пријем код Соломона, да чују његову мудрост, коју му је Бог ставио у срце.

²⁴ Сваки од њих је доносио дар: предмете од сребра и злата, одећу, оружје, балзам, коње и мазге, годину за годином.

²⁵ Соломон је поседовао четири хиљаде штала за коње и бојна кола, као и дванаест хиљада коњаника које је разместио по местима за бојна кола и Јерусалиму.

²⁶ Владао је над свим царевима од реке *Еуфрата* до филистејске земље и до египатске границе.

²⁷ Цар је учинио да сребра у Јерусалиму буде као камења, а кедровог дрвета много као дивљих смокава у равници.

²⁸ Соломону су допремали коње из Египта и из свих других земаља.

Соломонова смрт

²⁹ Остала Соломонова дела, од првог до последњег, нису ли записана у списима пророка Натана, у пророштву Ахије из Силома и објавама видеоца Ида о Јеровоаму, Наватовом сину?

³⁰ Цар Соломон је владао у Јерусалиму над свим Израиљем четрдесет година.

³¹ Кад је Соломон починуо са својим прецима сахранили су га у Давидовом граду. На његово место се зацарио његов син Ровоам.

10

Отцепљење северних племена

¹ Ровоам оде у Сихем, јер је сав Израил дошао у Сихем да га зацаре.

² Кад је то чуо Јеровоам, син Наватов, вратио се из Египта. Наиме, он је још увек био у Египту, где је побегао од цара Соломона.

³ Тада су послали по њега и позвали га. Кад су Јеровоам и збор Израилев дошли, рекли су Ровоаму:

⁴ „Твој отац нам је ставио тежак јарам; стога, олакшај нам тешку службу свога оца и његов тешки јарам који нам је наметнуо, па ћемо ти служити.“

⁵ Он им одговори: „Вратите се к мени за три дана.“ Народ оде.

⁶ Ровоам се посаветовао са старешинама који су били у служби његовог оца док је био жив. Рече им: „Шта ми ви саветујете? Какав одговор да дам овом народу?“

⁷ Они му одговорише: „Ако будеш добар према овом народу и будеш им наклоњен, и ако им одговориш пријатним речима, они ће ти бити слуге заувек.“

⁸ Међутим, он је одбацио савет који су му дале старешине. Затим се посаветовао са младићима који су одрасли с њим, а који су сада били у његовој служби.

⁹ Он их упита: „Шта ви саветујете? Какав одговор да дам овом народу, који ми рече: 'Олакшај нам јарам који нам је наметнуо твој отац?'“

¹⁰ Младићи који су одрасли с њим рекоше: „Овако реци том народу, који ти је рекао: 'Твој отац нам је ставио тежак јарам, а ти нам јарам олакшај.' Ти им,

дакле, овако реци: 'Мој мали прст је дебљи од бедара мога оца.

¹¹ Стога, мој отац вам је натоварио тежак јарам, а ја ћу још додати на њега; мој отац вас је шибао бичевима, а ја ћу вас шибати шкорпијама."

¹² Трећег дана Јеровоам и сав Израилљ дођу Ровоаму, пошто је цар рекао: „Вратите се к мени за три дана.“

¹³ Цар Ровоам им грубо одговори јер је одбацио савет старешина

¹⁴ и рекао им је по савету младића: „Мој отац вам је натоварио тежак јарам, а ја ћу још додати на ваш терет; мој отац вас је шибао бичевима, а ја ћу вас шибати шкорпијама.“

¹⁵ Али цар није послушао народ, јер је Бог тако уредио, да би испунио своју реч, коју је Господ рекао Јеровоаму, сину Наватовом, преко Ахије Силомљанина.

¹⁶ И када је сав Израилљ видео да их цар није послушао, народ одговори цару:

„Какав део ми имамо с Давидом?

Нема нама наследства са сином Јесејевим!

У своје шаторе, Израилљу!

Сад се, Давиде, сам брини за свој дом!“

Затим су се сви Израилљци вратили својим кућама.

¹⁷ Цар Ровоам је владао само над Израилљцима који су живели у Јудиним градовима.

¹⁸ Цар Ровоам је послао Адорама, надзорника принудног рада, али су га синови Израилљеви каменовали па је погинуо. Цар Ровоам се брзо попе у своје кочије и побеже у Јерусалим.

¹⁹ Тако се Израилљ побунио против дома Давидовог све до данас.

11

¹ Кад се Ровоам вратио у Јерусалим, сабрао је дом Јудин и племе Венијаминово, стотину осамдесет хиљада изабраних ратника, да ратују против Израилџа, да поврате царство Ровоаму.

² Али Господња реч дође Семају, човеку Божијем:

³ „Реци Ровоаму, сину Соломоновом, цару Јудином и свем Израилју у Јуди и Венијамину:

⁴ 'Овако каже Господ: не излазите да ратујете против своје браће. Нека се свако врати својој кући, јер ова ствар долази од мене.'“ Тада су послушали Господње речи и вратили се са похода на Јеровоама.

Ровоам јача Јуду

⁵ Ровоам је пребивао у Јерусалиму и зидао градове-утврђења у Јуди.

⁶ Тако је сазидао Витлејем, Етам, Текују,

⁷ Вет-Сур, Сокот, Одолам,

⁸ Гат, Марису, Зиф,

⁹ Адораим, Лахис, Азеку,

¹⁰ Сарају, Ајалон и Хеврон. То су били градови-утврђења у Јуди и Венијамину.

¹¹ Када их је учврстио, поставио им је заповеднике и снабдео их залихама хране, уља и вина.

¹² Опредио је све градове штитовима, копљима, ојачао их силно, тако да су му припадали и Јуда и Венијамин.

¹³ Свештеници и Левити, који су били по целом Израилју, дошли су са свих страна и приклонили му се.

¹⁴ Левити су оставили пашњаке и имања и прешли у Јуду и Јерусалим, јер су их Јеровоам и његови синови одбацили као Господње свештенике.

15 Јероваам је поставио своје свештенике за жртвене брегове, за кипове јараца и телади које је направио.

16 За њима су дошли из свих племена Израиља, они који су срцем тражили Господа, Бога Израиљевог, да у Јерусалиму принесу жртву Господу, Богу својих отаца.

17 Они су три године јачали и Јудино царство и Ровоама, Соломоновог сина. Наиме, ишли су три године Давидовим и Соломоновим путем.

Ровоамова породица

18 Ровоам је оженио Махалату, ћерку Давидовог сина Јеримота, и Авихаилу, ћерку Јесејевог сина Елијава,

19 која му је родила синове: Јеуса, Семарију и Зама.

20 После ње је оженио Маху, Авесаломову ћерку, која му је родила Авију, Атају, Зизу и Селомита

21 Ровоам је волео Маху, Авесаломову ћерку више од свих својих жена и иноча. Имао је осамнаест жена и шездесет иноча и изродило му се двадесет осам синова и шездесет ћерки.

22 Ровоам је за главара поставио Махиног сина Авију, да буде владар својој браћи, јер је желео да га зацари.

23 Поступао је мудро, па је неке од синова изаслао по читавој Јуди и Венијамину, по свим градовима-утврђењима и дао им обиље хране и много жена.

12

Сисак напада Јерусалим

1 Када је Ровоам учврстио своје царство, осилио се, па су и он и сав Израиљ напустили Господњи Закон.

² Због тог неверства према Господу, пете године цара Ровоама, дигао се Сисак, цар Египта, против Јерусалима,

³ са хиљаду две стотине бојних кола, шездесет хиљада коњаника и небројеним мноштвом Лувимана, Сухимана и Кушана из Египта.

⁴ Заузео је Јудине градове-утврђења и дошао до Јерусалима.

⁵ Тада је пророк Семаја дошао код Ровоама и Јудиних главара који су се због Сисака повукли у Јерусалим. Рекао им је: „Овако каже Господ: 'Као што сте ви оставили мене, тако и ја остављам вас Сисаковим рукама.'“

⁶ И понизише се и вође Израиља и цар. Рекли су: „Праведан је Господ!“

⁷ А када је Господ видео да су се понизили, Семаји дође Господња реч. Рекао им је: „Понизили су се и зато их нећу разорити. Даћу им мало избављења и нећу Сисаковом руком излити свој гнев на Јерусалим,

⁸ али ће му бити поданици и сазнаће како је служити мени, а како земаљским царствима.“

⁹ Тако је Сисак, цар Египта, ушао у Јерусалим. Он је однео све благо из Дома Господњег, и све благо из царевог двора; све је однео. Однео је и штитове од злата које је направио Соломон.

¹⁰ Цар Ровоам је уместо њих направио штитове од бронзе и поверио их заповедницима страже која је чувала врата царевог двора.

¹¹ Кад год је цар одлазио у Дом Господњи, стражари би их доносили, а потом би их враћали у оружарницу страже.

¹² Пошто се цар понизио, Господ је уклонио свој гнев од њега и није га сасвим разорио, јер је у Јуди било и добрих ствари.

¹³ Тако је Ровоам ојачао и владао у Јерусалиму, а имао је четрдесет једну годину када се зацарио. Седамнаест година је владао у Јерусалиму, граду који је од свих израиљских племена Господ изабрао да у њему настани своје име. Мајка му је била Амонка и звала се Нама.

¹⁴ Ипак, чинио је зло и није свим срцем тражио Господа.

¹⁵ Остала Ровоамова дела, и све што је учинио, није ли то записано у Књизи пророка Семаје и у родослову видеоца Ида? Рат се стално водио између Ровоама и Јеровоама.

¹⁶ Кад се Ровоам упокојио са својим прецима, сахранили су га у Давидовом граду, а уместо њега се зацарио Авија, његов син.

13

Авија, цар Јуде

¹ У осамнаестој години царевања Јеровоама, Авија се зацарио над Јудом.

² Он је владао три године у Јерусалиму. Мајка му се звала Михеја, ћерка Урила из Гаваје.

Јеровоам и Авија су ратовали.

³ Авија је кренуо у окршај са четири стотине хиљада одабраних и одважних ратника, а Јеровоам му се супротставио војним редовима од осам стотина хиљада одабраних, најбољих ратника.

⁴ Авија је стао на врх Семарајима, брда у Јефремовом горју и рекао: „Чујте ме, ти Јеровоаме и сви Израиљци!

⁵ Зар не знате да је Господ Бог Израиљев Давиду и његовим потомцима савезом потврђеним сољу* заувек дао царску власт над Израиљем?

* **13:5** Или: *нераскидивим савезом.*

⁶ Али се Јеровоам, Наватов син и слуга Давидовог сина Соломона, дигао и побунио против својих господара.

⁷ Око њега су се окупили доколичари и ништарије, па надјачаше Ровоама, Соломоновог сина, који је био млад, плашљивог срца и који није могао да им се одупре.

⁸ И сад, кажете, супротставили би се Господњем царству које је у рукама Давидових потомака; ви, велико мноштво и златна телад које вам је као богове направио Јеровоам?

⁹ Зар нисте отерали Господње свештенике, Аронове потомке и Левите? Зар нисте себи поставили свештенике као и становници осталих земаља? Ко год је дошао да се посвети – носећи јунца и седам овнова – постао је свештеник лажних богова.

¹⁰ А наш је Бог Господ, нисмо га заборавили. Њему служе свештеници, Аронови потомци и Левити који су у свакодневной служби.

¹¹ Сваког јутра и вечери приносе Господу свеспалницу, пале мирисни кад, приносе хлеб у редове на чистом столу, сваке вечери пале жишке златних свећњака. Ми смо истрајни у дужностима према Господу Богу а ви сте га заборавили.

¹² Зато нас предводи Бог и његови свештеници, да трубама дају знак за битку са вама. Синови израиљски, не ратујте са Господом, Богом својих отаца, јер нећете успети!“

¹³ Али Јеровоам је послао заседу, да им дођу иза леђа. Тако су их опколили – једни Јуди спреда а заседа отпозади.

¹⁴ И кад се окрете Јуда – гле – битка и спреда и отпозади! Тада завапише Господу а свештеници затрубише у трубе.

¹⁵ Јудејци повикаше ратним покличима и на тај њихов поклич Бог – пред Јудејцима и Авијом – удари Јеровоама и сав Израиљ.

¹⁶ Израиљ је побегао испред Јуде, али их је Бог предао у њихове руке

¹⁷ па их Авија и његови људи ударише и побише многе. Наиме, сасекли су пет стотина хиљада одабраних Израиљаца.

¹⁸ Тада су Израиљци били понижени а Јудејци ојачаше јер су се ослонили на Господа, Бога својих отаца.

¹⁹ Авија је прогонио Јеровоама и преотео му градове Ветил, Јесан и Ефрон са њиховим околним селима.

²⁰ Док је Авија био жив Јеровоам се никада није опоравио. А онда га је Господ ударио и Јеровоам је умро.

²¹ Авија се оснажио и довео себи четрнаест жена с којима је изродио двадесет два сина и шеснаест ћерки.

²² А сва остала Авијина дела, све што је радио и говорио, све је записано у списима пророка Ида.

14

¹ Кад се Авија упокојио са својим прецима, сахранили су га у Давидовом граду. Његов син Аса се зацарио уместо њега, а у његово је време у земљи десет година владао мир.

Аса, цар Јуде

² Аса је чинио добро и право у очима Господа, његовог Бога.

³ Уклонио је све туђинске жртвенике и жртвене брегове, поразбијао све свете стубове и посекао Аштартине ступове.

⁴ Заповедио је Јуди да траже Господа, Бога својих отаца, и да држе његов Закон и заповести.

⁵ Он је из свих градова у Јуди уклонио жртвене брегове и стубове у част сунца, па је у његово време царство било у миру.

⁶ У Јуди је изградио градове-утврђења јер је за време његове владавине био мир у земљи. Тих година нико није ратовао са њим јер му је Господ дао мир.

⁷ И он рече Јуди: „Хајде да сазидамо ове градове, да их опашемо зидинама, кулама, вратима и решеткама док је још мир у земљи. Тражили смо Господа, нашег Бога, тражили смо га и он нам је дао мир са свих страна.“ Тако су градили и напредовали.

⁸ Аса је имао три стотине хиљада Јудејаца, војнике са штитовима и копљима, као и две стотине осамдесет хиљада Венијаминаоваца, штитonoша и луконоша. Све су то били најбољи ратници.

⁹ А Зара Кушанин изађе против Асе са милион војника и три стотине бојних кола. Дошли су до Марисе.

¹⁰ Аса је изашао пред њега. Постројили су се у бојне редове у долини Сефати, у Мариси.

¹¹ Тада завапи Аса Господу, свом Богу, и рече: „О, Господе, теби није тешко да притекнеш у помоћ нејакоме против јаког. О, Господе, наш Боже, на тебе се ослањамо и у твоје име смо изашли на ово мноштво. О, Господе, ти си наш Бог! Не дозволи да те човек надвлада!“

¹² Тада Господ пред Асом и пред Јудом удари Кушите и они побегоше.

¹³ Аса и народ који је био са њим су их гонили до Герара тако да нико од Кушита није преживео. Били су разбијени пред Господњим лицем и пред његовом војском која је понела велики плен.

¹⁴ Разорили су и опленили све градове око Герапа јер је на њима био страх Господњи. Много је плена било у тим градовима.

¹⁵ Разорили су шаторе сточара, заробили мноштво оваца и камила па су се вратили у Јерусалим.

15

Асине реформе

¹ На Одидовог сина Азарију је сишао Божији Дух

² и он оде пред Асу па му рече: „Чујте ме, Асо, сва Јудо и Венијамине! Господ је са вама када сте ви са њим. Ако га потражите, даће вам да га пронађете; ако га оставите, оставиће вас.

³ Многе су своје дане Израиљци били без истинитог Бога, без свештеника који поучавају и без Закона.

⁴ Али у невољи су се окренули Господу, Богу Израиља; тражили су га и дао им је да га пронађу.

⁵ Баш у те дане није се мирно путовало, ни мирно живело, велика је пометња била над свим становницима земље.

⁶ Један народ је сатирао други и један град је сатирао други, а Бог их је смео свим невољама.

⁷ А ви, будите јаки и нека вам не клону руке јер постоји награда за ваша дела.“

⁸ А када је Аса чуо Одидово пророштво, осоколио се и одстранио гадости из целе Јудине земље, из Венијамина и из свих градова које је освојио у Јефремовом горју. Обновио је и жртвеник Господњи који је стајао испред Господњег трема.

⁹ Тада је окупио све од Јуде и Венијамина, и све који су од Израиља пребегли код Јефрема, Манасије и Симеуна. Било је то мноштво које је видело да је са њим Господ, Бог његов.

¹⁰ Окупили су се у Јерусалиму трећег месеца петнаесте године Асине владавине.

¹¹ Тог дана су принели Господу на жртву нешто од плена који су понели: седам стотина волова и седам хиљада оваца.

¹² Заветовали су се да ће свим срцем и свом душом тражити Господа, Бога својих отаца,

¹³ а да ће се погубити ко то не буде чинио, ко не буде тражио Господа, Бога Израиљевог: и младо и старо, и мушкарци и жене.

¹⁴ И заклеше се Господу уз повике, клицања, трубе и овнујске рогове.

¹⁵ Сва Јуда се радовала заклетви којом се од срца заклела. Радо су га потражили и он им је дао да га нађу, дао им је Господ мир са свих страна.

¹⁶ Такође, Аса је своју мајку Маху уклонио с положаја царице мајке, јер је начинила одвратне Аштартине ступове. Аса је посекао ступове и спалио их у долини Кидрон.

¹⁷ Но, иако није уклонио узвишице из Израиља, Асино срце је било у потпуности верно свег његовог живота.

¹⁸ Он је донео у Божији Дом ствари које је његов отац посветио: сребро, злато и посуђе.

¹⁹ Све до тридесет пете године Асине владавине није било рата.

16

Асине последње године

¹ Тридесет шесте године Асине владавине, израиљски цар Васа је кренуо против Јуде утврдивши Раму, да би спречио свакога да долази или одлази од Асе, цара Јудиног.

² Тада је Аса узео све сребро и злато што је остало у ризници Дома Господњег и у ризници царског

двора, и послао их арамејском цару Вен-Ададу који је пребивао у Дамаску. Поручио му је:

³ „Нека буде савез између мене и тебе, као између мог оца и твог оца. Ево, шаљем ти сребро и злато; дођи и поништи свој савез са Васом, царем израиљским, да би отишао од мене.“

⁴ Вен-Адад је послушао Асу, па је послао своје војне заповеднике да нападну израиљске градове. Освојио је Ијон, Дан, Авел Вет-Маху, и све градове-складишта у Нефталиму.

⁵ Кад је то чуо Васа, престао је да утврђује Раму и одустао је од њене изградње.

⁶ Тада је цар Аса узео све Јудејце, па су однели из Раме камење и дрво, које је Васа употребио за градњу. Он је с њима утврдио Гавају и Миспу.

⁷ У то време Аси, цару Јуде, дође виделац Ханани и рече му: „Пошто си се ослонио на арамејског цара а не на Господа, Бога свог, побегла ти је из руку војска арамејског цара.

⁸ Зар ти није Господ, када си се ослонио на њега, предао у руке Кушите и Лувимане, а били су огромна војска, с мноштвом бојних кола и коњаника?

⁹ Јер Господње очи помно гледају по свој земљи да он покаже своју снагу онима који су му наклоњени целим срцем. Безумно си поступио у овоме. Од сада ћеш стално ратовати.“

¹⁰ Аса се разјарио на видеоца и бацио га у тамничке окове, бесан због свега тога. Баш у то време је потлачио још неке од народа.

¹¹ Остала дела Асина, од првог до последњег, зар нису записана у Књизи дневника цара Јуде и Израиља?

¹² Тешко су му оболеле ноге тридесет девете године владавине. Ипак, ни у својој болести није тражио

Господа него лекаре.

¹³ Аса се упокојио са својим прецима четрдесет прве године своје владавине.

¹⁴ Народ га је сахранио у Давидовом граду, у гроб који је ископао за себе. Положили су га у гробницу коју је он већ испунио разним врстама балзама умешаних у вешто спремљену миомирисну смесу. У његову су част спалили обиље те смесе.

17

Јосафат, цар Јуде

¹ На Асином месту се зацарио његов син Јосафат и ојачао над Израиљем.

² Поставио је војнике по свим Јудиним утврђеним градовима; поставио је војне таборе по Јудиној земљи и у све Јефремове градове које је освојио Аса, његов отац.

³ Господ је био са Јосафатом а он је у свему следио почетке пута свог праоца Давида и није тражио Вале.

⁴ Тражио је Бога свога оца и живео по његовим заповестима, а не према делима Израиља.

⁵ Господ је учврстио царство у његовим рукама а сва Јуда је даривала Јосафата. Тако му је припало обиље части и богатства.

⁶ Срцем се узвисио на Господњим путевима па је поново из Јуде уклонио жртвене брегове и Аштартине ступове.

⁷ Треће године своје владавине послао је своје главаре Вен-Хаила, Овадију, Захарију, Натанаила и Михеју да поучавају по Јудиним градовима.

⁸ Са њима је послао и Левите: Семај, Нетанију, Зевадију, Асаила, Семирамота, Јонатана, Адонију, Товију, Тов-Адонију; и свештенике Елисама и Јорама

⁹ Они су поучавали у Јуди, а са собом су имали Књигу Господњег Закона. Обишли су све јудејске градове поучавајући народ.

¹⁰ Страх Господњи је обузео сва царства земаља које окружују Јуду, па ниједно од њих није ратовало са Јосафатом.

¹¹ Неки Филистејци су Јосафату доносили дарове и данак у сребру. И неки Арапи су му донели стадо од седам хиљада седам стотина овнова и исто толико јараца.

¹² Јосафат је постајао све силнији и силнији. У Јуди је подигао утврђења и градове-складишта.

¹³ Имао је много залиха у Јудиним градовима и много војника, храбрих ратника у Јерусалиму.

¹⁴ Ово су заповедници по њиховим групама, по отачким домовима:

Адна, Јудин заповедник над хиљадама и са њим три стотине хиљада храбрих ратника;

¹⁵ поред њега заповедник Јоанан и са њим две стотине осамдесет хиљада;

¹⁶ поред њега Амасија, Зихријев син, добровољац за Господа, и са њим две стотине хиљада храбрих ратника.

¹⁷ Од Венијаминаоваца: храбри ратник Елијада и са њим две стотине хиљада ратника наоружаних луковима и штитовима;

¹⁸ поред њега Јозавад и са њим стотину осамдесет хиљада наоружаних за бој.

¹⁹ Ови су служили цару поред оних које је цар поставио у утврђене градове по целој Јуди.

Михеја пророкује против Ахава

¹ Јосафат је био веома богат и славан па је постао Ахавов зет.

² После неколико година отишао је Ахаву у Самарију, а овај је за њега и његове људе заклао много оваца и говеда. Онда га је наговарао да крене и нападне Рамот галадски.

³ И упита израиљски цар Ахав јудејског цара Јосафата: „Хоћеш ли поћи са мном на Рамот галадски?“

А он му одговори: „Што сам ја, то си ти; мој је народ као твој народ. Кренућемо с тобом у рат.“

⁴ Јосафат рече цару израиљском: „Затражи прво Господњи савет.“

⁵ Цар израиљски окупи четири стотине пророка и рече им: „Да ли да пођемо у рат против Рамота галадског или да се оканемо тога?“

Они му одговорише: „Пођи, јер ће га Бог предати у цареве руке!“

⁶ Јосафат упита: „Има ли овде још неки пророк Господњи да га питамо?“

⁷ Цар израиљски рече Јосафату: „Постоји још један човек преко кога можемо да питамо Господа, али ја га мрзим, јер ми не пророкује добро него увек само зло. То је Михеја, син Јемлин.“

А Јосафат рече: „Нека цар не говори тако.“

⁸ Тада цар израиљски дозвољава једног дворанина и рече: „Брзо доведи Михеју, сина Јемлиног!“

⁹ Цар израиљски и Јосафат, цар Јудин, обучени у своје одоре, седели су сваки на своме престолу код гумна на улазу самаријске капије, док су сви пророци пророковали пред њима.

¹⁰ Седекија, син Хананин, начини себи гвоздене роге и рече: „Говори Господ: 'Овим ћеш бости Арамејце, док их не докрајчиш!'“

11 Сви пророци су овако пророковали, говорећи: „Иди на Рамот галадски и имаћеш успеха, јер ће га Господ дати у цареve руке!“

Пророк Михеја прориче пропаст

12 Гласник који је отишао да позове Михеју, рекао му је: „Ено, пророци једнодушно пророкују што је повољно за цара. Стога нека и твоје речи буду као њихове; говори цару оно што је повољно за њега.“

13 Михеја одговори: „Живогa ми Господа, говорићу оно што ми мој Бог буде рекао!“

14 Кад је дошао к цару, цар му рече: „Михеја^{*}, да ли да идемо у Рамот галадски да ратујемо против њега, или да се оканем тога?“

А он му одговори: „Идите, имаћете успеха и даће вам се у ваше руке.“

15 Цар му рече: „Докле ћу те заклињати да ми кажеш само истину у име Господње?“

16 Михеја рече: „Видим сав Израиљ раштркан по горама, као стадо без пастира. Господ рече: 'Они немају господара; нека се свако врати кући у миру.'“

17 Тада цар израиљски рече Јосафату: „Нисам ли ти рекао да ми неће пророковати ништа добро, него само зло?“

18 Али Михеја рече: „Зато чујте реч Господњу! Видео сам Господа како седи на своме престолу, а сва је небеска војска стајала с његове десне и леве стране

19 Господ рече: 'Ко ће завести Ахава, цара израиљског, да пође на Рамот галадски?'

Један је рекао овако, а други онако.

20 Један дух изађе, стаде пред Господа и рече: 'Ја ћу га завести.'

Господ га упита: 'Како?'

* **18:14** У јеврејском стоји *Миха*, што је други изговор истог имена.

21 Он рече: 'Изаћи ћу и бићу лажљив дух у устима свих његових пророка.'

Господ рече: 'Успећеш да га заведеш; иди и учини тако.'

22 Господ је, дакле, ставио лажљивог духа у уста ових пророка; а Господ ти објављује пропаст.“

23 Тада Седекија, син Хананин, приђе, удари Михеју по образу и рече: „Зар је Дух Господњи отишао од мене да би говорио теби?“

24 Михеја рече: „Видећеш онога дана када будеш ишао из собе у собу да се сакријеш.“

25 Цар израиљски рече: „Узмите Михеју и предајте га Амону, управитељу града, и Јоасу, царевом сину.

26 Реците: 'Говори цар: Баците овога у тамницу, и храните га с мало хлеба и воде, док се не вратим у миру.“

27 А Михеја му рече: „Ако се заиста вратиш у миру, онда Господ није говорио преко мене.“ И још рече: „Чујте, сви народи!“

Ахав гине код Рамота галадског

28 Тако цар израиљски и Јосафат, цар Јудин, крену на Рамот галадски.

29 Цар израиљски рече Јосафату: „Прерушићу се и поћи у битку, а ти обуци своју одору.“ Цар израиљски се преруши и оду у битку.

30 А цар арамејски заповеди заповедницима својих бојних кола: „Не упуштајте се у бој ни с великим ни с малим, већ само с царем израиљским.“

31 Кад су заповедници бојних кола видели Јосафата, мислили су: „То је цар израиљски.“ Тада су се окренули и оборили се на њега. Али Јосафат повика, а Господ му је помогао тако што их је одбио од њега.

³² Кад су заповедници бојних кола видели да то није цар израиљски, окренули су се од њега.

³³ Међутим, неко насумце одапе лук и устрели цара израиљског између састава његовог оклопа. Он рече своме возачу: „Окрени кола и изведи ме из битке, јер сам рањен.“

³⁴ Љута се битка водила целог тог дана, али се израиљски цар држао на ногама у бојним колима наспрам Арамејаца. Умро је када је сунце зашло.

19

¹ А када се Јосафат, цар Јуде, мирно вратио у Јерусалим, својој кући,

² сусрео га је видецац Јуј, Хананин син. Он рече цару Јосафату: „Помажеш подлацима и волиш оне што мрзе Господа? Зато се Господ гневи на тебе.“

³ Али, нашло се и нешто добро код тебе, јер си уклонио Аштартине ступове из земље и усмерио си своје срце да тражи Бога.“

Јосафат поставља судије

⁴ Јосафат је пребивао у Јерусалиму. Поново је обишао народ од Вир-Савеје до горја у Јефрему и вратио га Господу, Богу њихових отаца.

⁵ Поставио је судије по земљи, по свим Јудиним утврђеним градовима, од града до града.

⁶ Судијама је рекао: „Пазите шта радите! Јер не судите за људе већ за Господа који је са вама док судите.“

⁷ Зато се бојте Господа, пазите како радите. Наш Господ Бог није неправедан, пристрасан и подмитљив.“

⁸ Јосафат је и у Јерусалиму поставио неке Левите, свештенике и главаре израиљских отачких домова за Господњи суд и парнице Јерусалимљана.

⁹ Заповедио им је: „Радите ово у богобојазности, верно и целим срцем.

¹⁰ У свим случајевима који вам се доделе од ваше браће која пребивају у својим градовима – а тичу се убиства, Закона, заповести, прописа, уредаба – упозорите их да не скриве Господу, да гнев не дође на вас и вашу браћу. Радите тако и нећете бити криви.

¹¹ Дакле, Првосвештеник Амарија ће вам заповедати у свакој ствари Господњој. Зевадија, син Исмаилов и владар Јудиног дома ће вам заповедати у свим царским пословима, а Левити ће управљати пред вама. Будите одважни и радите! Нека је Господ са добрима!“

20

Јосафат побеђује Моавце и Амонце

¹ После овога су Моавци, Амонци и неки од Меунита напали Јосафата.

² Дошли су неки људи код Јосафата и обавестили га: „Велико мноштво надире са друге стране мора, од Едома долазе на тебе. Ено их у Хасасон-Тамару, то јест у Ен-Геди.“

³ Јосафат се уплашио, па је окренуо лице да тражи Господа и по целој Јуди је прогласио пост.

⁴ Тада се Јудејци окупише да траже помоћ од Господа. Из свих Јудиних градова су долазили да траже Господа.

⁵ Јосафат је стао пред збор Јудејаца и Јерусалимљана, у Дому Господњем пред новим двориштем

⁶ и рече:

„О, Господе, Боже наших отаца! Ниси ли ти Бог на небесима и не владаш ли над царствима свих

народа? Није ли у твојој руци сила и моћ, и нико не може да ти се одупре?

⁷ Зар ти ниси одагнао становнике ове земље испред Израиља, твога народа, и дао је довека потомцима твог пријатеља Аврахама?

⁸ Они су се настанили у њој и у њој изградили Светилиште твог имену, рекавши:

⁹ 'Ако нас задесе пошаст, мач осуде, помор, глад, стајаћемо пред овим Домом и пред тобом – јер овај Дом носи твоје име – и завапићемо у својој невољи, а ти нас чуј и спаси.'

¹⁰ А сада су овде Амонци, Моавци и још неки са горе Сир. Ниси дозволио Израиљу када је изашао из Египта да прође преко њихове земље, па је морао да их заобилази, а није их истребио.

¹¹ И сад нам враћају тако што су дошли да нас отерају са твог поседа који си нам ти дао у наследство.

¹² О, Боже наш, зар им нећеш судити? У нама нема снаге пред овим великим мноштвом које долази на нас. Не знамо шта да урадимо. Наше су очи упрте у тебе!"

¹³ Сва је Јуда стајала пред Господом са својом децом, са женама и синовима.

¹⁴ И тада је на Левита Јазила – Захаријевог сина, Венајиног сина, Јеиеловог сина, Матанијевог сина – Асафовог потомка, усред збора дошао Дух Господњи.

¹⁵ Он рече:

„Пазите добро, сви Јудејци и Јерусалимљани, и ти, цару Јосафате! Овако вам говори Господ: 'Ви се не плашите и не клоните срцем пред овим великим мноштвом, јер ова битка није ваша него Господња.

¹⁶ Сутра сиђите на њих док се буду успињали уз Зис и наћи ћете их на крају долине, пред пустињом Јеруил.

¹⁷ Не борите се у овој бици. Станите, поставите се и гледајте како ће вас Господ избавити, о, Јудо и Јерусалиме! Не плашите се и не клоните срцем! Сутра изађите пред њих јер је Господ са вама!”

¹⁸ Тада се Јосафат поклатио лицем до земље, а сви су Јудејци и Јерусалимљани пали ничице пред Господом и поклонили му се.

¹⁹ Устали су Левити, потомци Катови и потомци Корејеви да на сав глас славе Господа, Бога Израилјевог.

²⁰ Тако су ујутру рано устали и отишли у Текуја пустињу. Када су излазили, Јосафат стаде и рече: „Чујте ме, Јудејци и Јерусалимљани! Верујте у Господа, свога Бога, и одржаћете се; верујте пророцима његовим и успећете.“

²¹ Онда се посаветовао са народом и поставио оне који певају Господу и оне у светој одећи, да иду пред војском и славе га:

„Хвалите Господа
јер је милост његова довека.“

²² Када су почели радосно да кличу и славе, Господ постави заседу Амонцима, Моавцима и још некима са горе Сир, који су кренули на Јуду. Тако су били поражени.

²³ Наиме, Амонци и Моавци су устали на оне са горе Сир да их сасвим униште и истребе. А када су их истребили, почели су међусобно да се сатиру.

²⁴ Јудејци су стигли до стражарнице у пустињи када су погледали на мноштво – гле, мртваци леже по земљи. Нико није преживео.

²⁵ Тада су Јосафат и његов народ почели да плене њихов табор. Нашли су обиље вредности и драгоцености на мртвацима, толико плена да га нису могли понети. Толико је тога било да су три дана пленили по табору.

²⁶ Четвртог дана су се окупили у долини Вераха* где су благословили Господа. Зато је народ назвао ово место „Долина благослова“, како се и зове све до данас.

²⁷ Тада су се, с Јосафатом на челу, у Јерусалим вратили сви Јудејци и Јерусалимљани. Радовали су се јер их је Господ обрадовао над њиховим непријатељима.

²⁸ Дошли су у Јерусалим, у Дом Господњи са лирама, харфама и трубама.

²⁹ Страх Господњи је захватио сва царства земаља када су чула да се Господ борио са непријатељима Израиља.

³⁰ Јосафатово царство је било у миру и Бог његов му је дао починак свуда унаоколо.

Крај Јосафатове владавине

³¹ Јосафат је владао над Јудом, а било му је тридесет пет година када се зацарио. Двадесет пет година је владао у Јерусалиму. Мајка му се звала Азува, ћерка Силејева.

³² Он је следио путеве свога оца Асе и није одступао од тога, него је чинио што је право у Господњим очима.

³³ Ипак, узвишице нису биле уклоњене; народ још увек није усмерио срце Богу својих отаца.

³⁴ Остало о Јосафату, од почетка до краја, није ли то записано у Књизи Јуја, Хананиног сина, која је уврштена у Књигу дневника цара Израиљевих?

³⁵ Након тога се Јосафат, цар Јуде, удружио са израиљским царем Охозиијом који је чинио безакоње.

³⁶ Удружио се са њим и направио лађе у Есион-Геверу да плове за Тарсис

*

20:26 Вераха значи благослов.

³⁷ Тада је Елиезер из Марисе, Додов син, пророковао Јосафату: „Како си се ти удружио са Охозиијом, тако ће Господ разбити твоја дела!“ И лађе се разбише тако да нису могле да отплове за Тарсис.

21

¹ Кад се Јосафат упокојио са својим прецима, сахранили су га с његовим прецима у Давидовом граду. На његово место се зацарио његов син Јорам.

² Његова браћа, Јосафатови синови, су били Азарија, Јехило, Захарија, Азарија, Михаило и Сефатија – сви деца Јосафата, израиљског цара.

³ Отац им је дао многе дарове: сребро, злато, драгоцености, заједно са Јудиним утврђеним градовима. А царство је дао Јораму, свом првенцу.

Јорам, цар Јуде

⁴ Јорам се издигао над царством свог оца, осилио се и мачем побио сву своју браћу и неке од главара Израиља.

⁵ Тридесет две године је било Јораму кад се зацарио, а владао је осам година у Јерусалиму.

⁶ Он је ишао стопама израиљских царева, као што је чинио дом Ахавов, јер му је Ахавова ћерка била жена. Чинио је што је зло у очима Господњим.

⁷ Ипак, Господ није хтео да уништи Давидов дом због савеза који је склопио са Давидом, пошто му је обећао да ће дати светиљку његовим потомцима до века.

⁸ У његове дане се Едом побунио против Јуде, па је поставио цара над собом.

⁹ Јорам је отишао са својим заповедницима, са свим бојним колима. Устао је ноћу и напао Едомце, који су опколили њега и заповеднике бојних кола.

¹⁰ Тако се Едом отргао од Јуде све до данас.

У то време се побунила и Ливна против његове власти, јер је заборавио Господа, Бога својих отаца.

¹¹ Такође, подигао је узвишице у брдима Јуде, учинио да се становници Јерусалима одају блуду, а и Јуду је завео.

¹² Тада му је дошло писмо пророка Илије с поруком:

„Говори Господ, Бог твог претка Давида:

’Зато што ниси следио путеве свог оца Јосафата и путеве Јудиног цара Асе,

¹³ него си следио путеве царева израиљских; зато што си учинио да се становници Јуде и Јерусалима одају блуду, као што је чинио дом Ахавов; зато што си побио боље од себе, своју браћу из очевог дома;

¹⁴ ево, Господ ће ударити великим злом твоје жене, твоје синове и сву твоју имовину,

¹⁵ а тебе тешком болести црева, док ти дан по дан сва црева од болести не исцуре.”

¹⁶ И подиже Господ на Јорама дух у Филистејцима и Арапима који живе поред Кушана.

¹⁷ Они су напали Јуду, провалили у њу и похарали сву имовину која се нашла у царевом двору, његове синове и жене, тако да му није остао ниједан син осим најмлађег Јоахаза.

¹⁸ После тога Господ га је ударио болешћу црева којој није било лека.

¹⁹ Тако су пролазили дани све док му након две године црева нису исцурила од болести. Умро је у тешким мукама. Ипак, народ није за њим погребно палио као што је палио за његовим прецима.

²⁰ Имао је тридесет две године када се зацарио а осам година је владао у Јерусалиму. Нико није жалио за њим. Народ га је сахранио у Давидовом граду али не и у царским гробницама.

22

Охозија, цар Јуде

¹ Становници Јерусалима су уместо њега зацарили Охозију, његовог најмлађег сина, јер су све старије синове побиле пљачкашке банде које су са Арапима дошле у табор. Тако се зацарио Охозија, син Јудиног цара Јорама.

² Охозији је било двадесет две године* кад се зацарио, а владао је једну годину у Јерусалиму. Мајка му се звала Готолија, ћерка Амрија.

³ Ишао је стопама дома Ахавовог, пошто га је мајка саветовала да опако поступа,

⁴ чинећи што је зло у очима Господњим, као дом Ахавов. Они су му, на његову пропаст, били саветници после смрти његовог оца.

⁵ Чинећи по њиховом савету Охозија је са Јорамом, сином израиљског цара Ахава, кренуо у рат против Азаила, цара арамејског, у Рамот галадски, али Арамејци ранише Јорама.

⁶ Јорам се повукао у Језраел да залечи ране, које је задобио у Рами, док је ратовао са Азаилом, царем арамејским.

И азарија, син Јорама, цара Јудиног, сиђе у Језраел да види Јорама, сина Ахавовог, јер је био озбиљно рањен.

⁷ Од Господа је дошао пад Охозије због тога што је отишао Јораму. Јер када је дошао, кренуо је са Јорамом на Јуја, Нимсијевог сина, кога је Господ помазао да истреби Ахавов дом.

⁸ А када је Јуј извршавао осуду над Ахавовим домом, наишао је на Јудине главаре и Охозијине братанце како служе Охозију, па их је погубио.

* **22:2** Ово потврђују масоретски текст, ТМ 42, Септуагинта и 2. Цар 8,26.

⁹ Онда је трагао за Охозиијом кога је народ заробио док се скривао у Самарији, па су га довели Јују и погубили. Сахранили су га и рекли: „Био је син Јосафата који је тражио Господа свим срцем.“ И нико из Охозиијине куће није могао да задржи царску власт.

Готолија и Јоас

¹⁰ Кад је Готолија, мајка Охозиијина, видела да јој је погинуо син, устала је и побила сав царски род Јудиног дома.

¹¹ Међутим, Јосавеја, ћерка цара, узме Јоаса, сина Охозиииног, и украде га између царевих синова, које су убијали. Ставила га је у спаваћу собу с његовом дојиљом – Јосавеја, ћерка цара Јорама и жена свештеника Јодаја – и сакрила га од Готолије, јер је била Охозиијина сестра, те га ова није убила.

¹² Био је с њима сакривен у Дому Божијем шест година, све док је Готолија владала над земљом.

23

¹ Седме године се Јодај охрабрио и узео заповеднике над стотинама са којима је склопио савез: Азарију, сина Јероамовог; Исмаила, сина Јоанановог; Азарију, сина Овидовог; Масију, сина Адајиног; Елисафата, сина Зихријевог.

² Они су обишли Јуду и окупили Левите из свих Јудиних градова и главаре отачких домова Израиља, па дођоше у Јерусалим.

³ И сви окупљени начинише савез са царем у Дому Божијем.

А он им рече: „Ево царевог сина! Он ће бити цар, као што је говорио Господ за Давидове синове.

⁴ Овако ћете урадити: нека трећина вас који суботом долазите као свештеници и Левити буду вратари прагова.

⁵ Трећина нека буде у царевом двору, трећина на вратима подножја а сав народ нека буде у двориштима Дома Господњег.

⁶ И нека нико не иде у Дом Господњи осим свештеника и Левита који служе. Они нека улазе јер су посвећени, а сав народ нека држи Господњу стражу.

⁷ Нека Левити окруже цара, сваки човек у кругу са својим оружјем у руци, па нека буде убијен ко уђе у Дом, нека буду уз цара и кад улази и кад излази.“

⁸ Левити и сви Јудејци су урадили како им је свештеник Јодај заповедио. Сваки је довео своје људе, оне који ступају на дужност у суботу, и оне који се разрешавају дужности у суботу, јер Јодај није распустио свештеничке редове.

⁹ Свештеник Јодај је стотницима дао копља и штитове, и штитове цара Давида који су били у Дому Божијем.

¹⁰ Онда је поставио све људе око цара, сваког са мачем у руци, од јужне стране до северне стране Дома, код жртвеника и код Дома.

¹¹ Тада су извели царевог сина, ставили на њега круну и дали му Сведочанство. Затим су га зацарили и помазали Јодај и његови синови. Говорили су: „Живео цар!“

¹² Кад је Готолија чула како народ и стража узвикују и кличу цару, дошла је к народу у Дом Господњи.

¹³ Обазревши се, угледала је цара како стоји уз свој стуб, на улазу, са заповедницима и трубачима поред цара. Сав се народ земље веселио и трубио у трубе а певачи са инструментима су певали и предводили слављење. Тада Готолија раздра своју одећу и повика: „Издаја, издаја!“

¹⁴ На то свештеник Јодај изведе стотнике, који су управљали војском и рече им: „Изведите је кроз

редове, и ако неко пође за њом нека буде посечен.“ Наиме, свештеник је рекао: „Не смете да је убијете у Дому Господњем.“

¹⁵ Зграбили су је, и кад је прошла кроз коњски улаз у царски двор, погубили су је.

¹⁶ А свештеник Јодај је склопио савез између себе, свег народа и цара, да буду народ Господњи.

¹⁷ Затим је сав народ отишао у Валов храм и срушио га. Срушили су његове жртвенике, његове ликове су изломили а Валовог свештеника Матана су убили испред жртвеника.

¹⁸ А Јодај је поставио стражу код Дома Господњег под надзор левитског свештенства, које је Давид поделио да у Дому Господњем приносе жртве свеспалнице Господу, како је написано у књизи Мојсијевог Закона – с радошћу и с песмама, по Давидовим упутствима.

¹⁹ Поставио је чуваре на врата Дома Господњег како не би ушао нико ко је по било чему нечист.

²⁰ Затим је повео стотнике, моћнике, народне главаре и сав народ земље, па су испратили цара од Дома Господњег до Горњих врата царског двора. Тако поставе цара на царски престо.

²¹ Сав се народ земље радовао, а град је утихнуо кад су Готолију погубили мачем.

24

Јоас обнавља Дом

¹ Јоасу је било седам година кад се зацарио, и владао је четрдесет година у Јерусалиму. Мајка му се звала Сивија из Вир-Савеје.

² Он је чинио оно што је праведно у Господњим очима док је свештеник Јодај био жив.

³ Јодај му је довео две жене са којима је изродио синове и ћерке.

⁴ Након тога Јоас је од срца одлучио да обнови Дом Господњи.

⁵ Окупио је свештенике и Левите па им је рекао: „Идите у Јудине градове и сакупите новац из читавог Израиља, из године у годину, да обновимо Дом вашег Бога. Пожурите с послом!“ Али Левити нису радили брзо.

⁶ Онда је цар позвао главара Јодаја. Рекао му је: „Зашто не захтеваш од Левита да ти из Јуде и Јерусалима донесу порез Мојсија, слуге Господњег, порез збора израиљског за Шатор сведочанства?“

⁷ Јер Готолија, та покварена жена и њени синови следбеници, су провалили у Дом Божији. И још су све свете предмете Господњег Дома употребили за Вале.“

⁸ Тада цар нареди и они направише ковчег који су ставили напоље, код врата Господњег Дома.

⁹ Прогласили су Јудом и Јерусалимом да се Господу доноси порез Мојсија, слуге Божијег, прописан Израиљу у пустињи.

¹⁰ Ово се допало главарима и свем народу па су доносили и убацивали у ковчег док га нису напунили.

¹¹ У одређено време би неко од Левита донео ковчег царевим службеницима, када би видели да има много новца. Дошли би царев писар и надгледник Првосвештеника па би истресли ковчег и узели новац. Онда би вратили ковчег на његово место. Ово су радили из дана у дан и тако су сакупили много новца.

¹² Цар и Јодај су дали новац надгледницима на пословима дела службе Господњег Дома. Унајмили су клесаре и тесаре да обнове Господњи Дом, као и оне

који су вешти са гвожђем и бронзом, да поправе Дом Господњи.

¹³ Надгледници су прионули на посао а радови су напредовали под њиховим надзором. Обновили су Дом Божији према мерама и учврстили га.

¹⁴ И чим су га завршили донели су пред цара и Јодаја преостали новац, па је неко направио посуђе за Господњи Дом: посуђе за служење, за жртвовање, кадионице, прибор од злата и сребра. Приносили су свеспалницу у Дому Господњем стално, кроз све дане Јодајевог живота.

¹⁵ Јодај је остарео и умро наситивши се живота. Имао је стотину тридесет година када је умро.

¹⁶ Народ га је сахранио у Давидовом граду међу царева. Чинио је добро у Израиљу и Богу и његовом Дому.

Јоасова поквареност

¹⁷ Након Јодајеве смрти дођу главари Јуде и дубоко се поклоне цару, а цар их је саслушао.

¹⁸ Али они напустише Дом Господа, Бога својих отаца. Обожавали су Аштартине ступове и идоле, па је због тог греха дошао гнев на Јуду и Јерусалим.

¹⁹ И он је послао пророке међу њих да их врате назад Господу. Али када су сведочили против њих, ови их нису слушали.

²⁰ Тада се Дух Божији спустио на Захарију, сина свештеника Јодаја, и он стаде пред народ и рече им: „Говори Господ: ’Зашто преступате Господње заповести? Зато нећете напредовати. Зато што сте заборавили Господа и он је заборавио вас.’“

²¹ А они су сковали заверу против њега па су га каменовали по царевој заповести у дворишту Дома Господњег.

²² Цар Јоас није запамтио оданост коју му је исказао његов отац Јодај, па је погубио његовог сина, који рече док је умирао: „Нека Господ види и нека он узврати!“

²³ А када се навршила година, арамејска војска је изашла на њега. Напали су Јуду и Јерусалим и побили све народне главаре, а сав свој плен су послали цару у Дамаск.

²⁴ Иако је арамејска војска била људством малобројна, Господ је у њихове руке предао веома велику војску, зато што су ови заборавили Господа, Бога њихових отаца. Тако су извршили суд над Јоасом.

²⁵ Када су отишли од њега оставили су га у тешким болестима. Против њега су се завериле његове личне слуге због крвопролића над сином свештеника Јодаја. Убили су га у постељи. Када је умро сахранили су га у Давидовом граду али не у гробницама царева.

²⁶ А ово су завереници против њега: Завад, син Симеате Амонке и Јозавад, син Симрите Моавке.

²⁷ О његовим синовима, о многим пророштвима против њега и о обнови Дома Божијег, записано је у списима Књиге о царевима. Уместо њега зацарио се његов син Амасија.

25

Амасија, цар Јуде

¹ Амасији је било двадесет пет година кад је постао цар, а владао је двадесет девет година у Јерусалиму. Мајка му се звала Јоадана из Јерусалима

² Чинио је што је право у Господњим очима, али не целим срцем.

³ Кад се царство учврстило под његовом влашћу, побио је слуге које су убиле његовог оца цара.

⁴ Ипак, није погубио синове убица, према ономе што је написано у књизи Мојсијевог Закона, где је Господ заповедио: „Нека се очеви не погубљују због својих синова, и нека се синови не погубљују због својих очева; свако треба да буде погубљен за свој грех.“

⁵ Тако је Амасија окупио Јудејце и поставио им по отачким домовима заповеднике над хиљадама и заповеднике над стотинама за читаву Јуду и Венијамин. Када је пребројао људе од двадесет година па навише, израчунао је да их има три стотине хиљада одабраних, оних који иду у рат са копљем и великим штитом.

⁶ Из Израилља је унајмио стотину хиљада јаких ратника за стотину сребрних таланата*.

⁷ Али дође му човек Божији и рече: „О, царе! Нека израиљска војска не иде са тобом, јер Господ није са Израиљем, са свим тим потомцима Јефремовим.

⁸ А ако одеш, ти навали јуначки у бој, а Бог ће те срушити пред непријатељима. Јер у Богу је снага да помогне и да сруши.“

⁹ Амасија одговори човеку Божијем: „А шта да радим са стотину таланата које сам платио израиљским четама?“

Човек Божији му рече: „Господ има да ти да много више од тога.“

¹⁰ Амасија је раздвојио чете које су му дошле од Јефрема и послао их у њихово место, али се пламен њиховог беса разжарио на Јудејце. Вратили су се у њихово место у кипећем бесу.

¹¹ Амасија се охрабрио, повео своје људе и отишао у Слану долину где је побио десет хиљада становника Сира.

* 25:6 Око 34 t.

¹² Јудејци су заробили десет хиљада живих, одвели их на врх литице и оданде их бацили тако да су се сви смрסקали.

¹³ А војници чета које је Амасија вратио, да не иду са њим у борбу, похараше градове у Јуди од Самарије до Вет-Орона. Побили су три хиљаде и отели много плена.

¹⁴ Када се Амасија вратио након што је поразио Едомце, донео је богове сирског народа. Поставио их је себи за богове, падао нижице пред њима и кадио им.

¹⁵ Али плану Господњи гнев на Амасију и он му посла пророка који му рече: „Зашто си тражио богове народа који нису могли сопствени народ да избеаве из твоје руке?“

¹⁶ Док је он још говорио, цар му рече: „Јесмо ли ми тебе поставили за царевог саветника? Престани! Зашто да те погубимо?“

Пророк је престао али му је рекао: „Знам да је Господ одлучио да те уништи због овога што си урадио, што ниси послушао мој савет.“

¹⁷ Амасија, цар Јуде, се посаветовао и онда послао поруку Јоасу, сину Јоахазовом, сину Јујевом, цару израиљском: „Изађи ми на мегдан.“

¹⁸ Јоас, цар израиљски, је послао поруку Амасији, цару Јудином, говорећи: „Трн је ливански послао поруку кедру ливанском, говорећи: 'Дај своју ћерку моме сину за жену', али је дивља звер ливанска изгазила трн.“

¹⁹ Гле, ти кажеш да си потукао Едом, па си се понео. Уживај у својој слави, али остани кући. Зашто призиваш невољу на своју и Јудину пропаст?“

²⁰ Али Амасија није слушао јер је од Бога било одређено да их преда непријатељу у руке јер су тражили богове Едома.

²¹ Тако је Јоас, цар израиљски, пошао у бој. Он и цар Амасија, цар Јудин, су се сукобили код Вет-Семеса, који припада Јуди.

²² Но, Израиљ је поразио Јуду, па су сви побегли својим кућама.

²³ Јоас, цар израиљски, је заробио Јудиног цара Амасију, сина Јоаса, сина Јоахазова, код Вет-Семеса. Затим га је довео у Јерусалим и срушио јерусалимски зид од Јефремових врата до Угаоних врата, у дужини од четири стотине лаката[†].

²⁴ Узео је све злато и сребро и све посуђе које се нашло у Дому Божијем, код Овид-Едома и у царевим ризницама, као и таоце, па се вратио у Самарију.

²⁵ А Амасија, син Јоасов, цар Јудин, је живео петнаест година након смрти Јоаса, цара израиљског, сина Јоахазовог.

²⁶ Остала Амасијина дела, од првог до последњег, није ли то записано у Књизи дневника царева Јудиних и израиљских?

²⁷ Од када се Амасија одвратио од Господа против њега су сковали заверу у Јерусалиму, те је побегао у Лахис. Но, послали су људе за њим и убили га тамо.

²⁸ Донели су га на коњима и сахранили га са његовим прецима у Јудином граду.

26

Озија, цар Јуде

¹ Озија је имао шеснаест година када га је сав Јудин народ зацарио уместо његовог оца Амасије.

² Он је изградио Елат који је вратио Јуди, након што је цар починуо са својим прецима.

³ Озији је било шеснаест година кад је постао цар, а владао је педесет две године у Јерусалиму. Мајка му се звала Јехолија из Јерусалима.

[†] 25:23 Око 200 m.

⁴ Чинио је што је праведно у очима Господњим, све како је чинио и његов отац Амасија.

⁵ Он је тражио Бога у време Захарије који је разумео Божија виђења. И у време када је тражио Господа, Бог му је дао да напредује.

⁶ Отишао је и заратио против Филистејаца. Срушио је зидине Гата, зидине Јавне и зидине Азота, сазидао је градове око Азота и међу Филистејцима.

⁷ Бог му је помогао против Филистејаца и Арапа који су пребивали у Гурвалу, и против Меуњана.

⁸ Амонци су Озији плаћали данак, тако да се његово име прочуло до граница Египта. Толико је био осилио.

⁹ Озија је сазидао куле у Јерусалиму код Угаоних врата, код врата на долини, на углу зида и учврстио их је.

¹⁰ Сазидао је куле у пустињи, ископао много бунара јер су многа стада у низијама и равницама била његова. Имао је ратаре и виноградаре у планинама и воћњацима, јер је волео рад на земљи.

¹¹ Озија је имао војску за борбу, оне који у четама иду у рат по броју који су пописали писар Јеиел и надгледник Масија, под вођством царевог заповедника Хананије.

¹² Укупан број главара отачких домова, храбрих ратника, је био две хиљаде шест стотина.

¹³ Они су заповедали војном силом од три стотине седам хиљада пет стотина ратника, способних да снажно помогну цару пред непријатељем.

¹⁴ Озија је за њих, за читаву војску, спремио штитове, копља, кациге, оклопе, лукове и камење за праћке.

¹⁵ У Јерусалиму је направио ратне справе, умотворине изумитеља, да буду на кулама и на угловима, и одапињу стреле и велико камење. Тако

се његово име прочуло јер му се предивно помагало све док није ојачао.

¹⁶И, због све те снаге, срце му се узохолило док није себе упропастио. Радио је неверно против Господа, свог Бога, па је отишао у Господњи Дом и кадио на кадионом жртвенику.

¹⁷За њим је дошао свештеник Азарија заједно са Господњим свештеницима, са осамдесеторицом одважних људи.

¹⁸Супротставили су се цару Озији и рекли му: „Није твоје, Озија, да кадиш Господу, већ на свештеницима, на потомцима Ароновим који су посвећени да каде. Изађи из Светилишта! Неверно си поступио и неће ти бити на част од Господа Бога.“

¹⁹Озија се разбеснео док је у руци држао кадионицу да кади. И док је беснео на свештенике на челу му је избила губа, ту пред свештеницима у Господњем Дому и пред кадионим жртвеником.

²⁰Првосвештеник Азарија и сви свештеници га погледају и – гле – на челу му је била губа. И они га журно оданде изведоше, а и сам је пожурио да изађе јер га је Господ ударио.

²¹Озија је био губавац до своје смрти. Живео је у одвојеној кући губаваца, одвојен од Дома Господњег, док је царев син Јотам био над двором и управљао народом и земљом.

²²Остала Озијина дела, од првог до последњег, записао је пророк Исаија, Амоцов син.

²³Озија се упокојио са својим прецима, па су га сахранили са његовим прецима на пољани царског гробља, јер су рекли: „Био је губавац.“ На његово место се зацарио његов син Јотам.

27

Јотам, цар Јуде

¹ Јотаму је било двадесет пет година кад је почео да влада, а владао је шеснаест година у Јерусалиму. Мајка му се звала Јеруса, ћерка Садокова.

² Чинио је што је добро у очима Господњим, све онако како је чинио његов отац Озија. Једино није ушао у Дом Господњи, а народ је још увек био изопачен.

³ Он је изградио Горња врата Дома Господњег и много тога је изградио на зидинама Офила*.

⁴ Изградио је градове у Јудином горју а у шумовитим крајевима је подигао утврђења и куле.

⁵ Он је заратио са царем Амонаца и надвладао их је. Амонци су му те године дали стотину таланата† сребра, десет хиљада‡ кора пшенице и јечма десет хиљада§. То су му Амонци доносили и друге и треће године.

⁶ Јотам је ојачао јер је усмерио своје путеве пред Господом, својим Богом.

⁷ Остала Јотамова дела, сви његови ратови и његови путеви, записани су у Књизи израиљских и Јудиних царева.

⁸ Било му је двадесет пет година кад је почео да влада, а владао је шеснаест година у Јерусалиму.

⁹ Кад се Јотам упокојио са својим прецима, сахранили су га у Давидовом граду. На његово место се зацарио његов син Ахаз.

28

Ахаз, цар Јуде

* **27:3** Офил је брежуљак, један од неколико на којима је изграђен Јерусалим. † **27:5** Око 34 t. ‡ **27:5** Око 1.500 t. § **27:5** Око 1.500 t.

¹ Ахазу је било двадесет година кад се зацарио. Владао је шеснаест година у Јерусалиму. Није чинио што је право у Господњим очима, као његов праотац Давид.

² Ишао је путевима израиљских царева и чак је ливене идоле направио за Вале.

³ Кадио је у долини Вен-Еном и спалио своје синове у огњу, по одвратним обичајима народа које је Господ истерао пред Израиљцима.

⁴ Приносио је жртве на узвишицама и брдима, и под сваким зеленим дрветом.

⁵ И предаде га Господ, Бог његов, у руке арамејском цару. Они су га поразили и ухватили његове људе. Велику су групу заробљеника одвели у Дамаск.

Цар је још допао руку израиљском цару који га је страховито разорио.

⁶ Фекај, Ремалијин син, је у Јуди смакнуо стотину двадесет хиљада одважних људи у једном дану, зато што су заборавили Господа, Бога својих отаца.

⁷ А Зихрије Јефремовац, храбри јунак, смакнуо је царевог сина Масију, старешину двора Азрикама и Елкану који је други до цара.

⁸ Још су Израиљци заробили од својих сународника две стотине хиљада жена, синова и ћерки. Покупили су од њих силан плен и однели га у Самарију.

⁹ Тамо је био Господњи пророк по имену Одид. Он је изашао пред војску која је дошла у Самарију и поручио им: „Ево, гнев је Господа, Бога твојих отаца, на Јуди! Он их је дао у ваше руке и ви сте их смакнули у бесу који је досегнуо небеса.

¹⁰ И сад намеравате да народ Јуде и Јерусалима потчините као робове и робиње за себе. А зар нисте баш ви згрешили Господу, свом Богу?

¹¹ Зато ме послушајте и вратите заробљенике које сте заробили међу својим сународницима, јер је

пламен Господњег гнева над вама.“

¹² Тада су устали људи, старешине Јефремових синова – Азарија, син Јоананов; Варахија, син Месилемотов; Језекија, син Салумов и Амаса, син Адлајев – против оних који су долазили из рата.

¹³ Рекли су им: „Не смете да доводите заробљенике овамо јер је на нама грех пред Господом. Зар намераваате још и да додате нашим кривицама и нашим гресима? Велики је наш грех и пламен гнева је над Израиљем.“

¹⁴ Тако су војници оставили заробљенике и плен пред главаре и сав збор.

¹⁵ Устали су људи који су били поименце задужени, па су прихватили заробљенике. Обукли су све голе, јер су узели од плена и обукли их. Обули су их и нахранили, дали су им да пију, помазали су их. Повели су на магарцима све онемоћале па су их однели у Јерихон, у град палми, код њихове родбине, а онда су се вратили у Самарију.

¹⁶ У то време цар Ахаз је послао позив асирским царевима да му помогну.

¹⁷ Јер, Едомци су поново дошли, поразили су Јуду и одвели заробљенике.

¹⁸ И Филистејци су провалили у градове равнице и Негев у Јуди. Освојили су Вет-Семес, Ајалон, Гедирот и Сокот са њиховим селима; па Тимну и Гимзон са њиховим селима. Потом су се тамо и настанили.

¹⁹ Господ је понизио Јуду због Ахаза, израиљског цара, који је дозволио раскалашност у Јуди и згрешио неверством према Господу.

²⁰ А асирски цар Тиглат-Пилесер је дошао на њега и задавао му невоље уместо да му помогне.

²¹ Ахаз је опљачкао Дом Господњи, царев двор и куће главара, и то дао асирском цару, али му није било помоћи.

²² А за време док је био у невољи чинио је још гора зла против Господа. Такав је био цар Ахаз.

²³ Жртвовао је боговима Дамаска који су га поразили, и још је рекао: „Аrameјским царевима су помогли њихови богови. И ја ћу им жртвовати па ће и мени да помогну.“ Тако су они постали узрок пада и за њега и за сав Израилъ.

²⁴ Ахаз је сакупио посуђе Дома Божијег и разбио га. Затворио је врата Дома Господњег и за себе је на сваком углу у Јерусалиму направио жртвенике.

²⁵ Баш у сваком граду Јуде је начинио узвишице да кади другим боговима. Тако је разгневио Господа, Бога својих отаца.

²⁶ Остала његова дела, од првог до последњег, и сви његови путеви, записани су у Књизи Јудиних и израиљских царева.

²⁷ Кад се Ахаз упокојио са својим прецима, сахранили су га у граду, у Јерусалиму, али га нису положили у гробнице израиљских царева. На његово место се зацарио његов син Језекија.

29

Језекија посвећује Дом

¹ Језекији је било двадесет пет година кад се зацарио, а владао је двадесет девет година у Јерусалиму. Мајка му се звала Авија, ћерка Захаријина.

² Чинио је што је право у очима Господњим, сасвим као његов праотац Давид.

³ Прве године првог месеца своје владавине отворио је и поправио врата Господњег Дома.

⁴ Довео је свештенике и Левите па их је окупио на источном тргу

⁵ и рекао им: „Чујте ме, о, Левити! Посветите се сада, посветите Дом Господа, Бога својих отаца, и избаците сву нечистоћу из Светиње.

⁶ Јер су згрешили наши очеви и учинили зло у очима Господа, нашег Бога. Заборавили су га и окренули своја лица од Господњег Пребивалишта, окренули су му леђа.

⁷ Још су затворили врата трема, угасили су жишке и нису кадили тамјаном; жртве свеспалнице нису приносили у Светињи Бога Израиљевог.

⁸ Зато се Господ разгневио на Јуду и Јерусалим и учинио их призором грозоте, пустоши и ругла, као што и видите својим очима.

⁹ И ево, наши су очеви пали од мача, а наши синови, наше ћерке и наше жене су због тога у ропству.

¹⁰ Сада ми је на срцу да склопим савез са Господом, Богом Израиљевим, да би се од нас одвратио пламен његовог гнева.

¹¹ О, синови моји, не будите немарни јер вас је Господ изабрао да стојите пред њим, служите му и будете његове слуге које пале мирисни кад.“

¹² Тада су устали Левити:

Мат, син Амасаја и Јоило, син Азарије
потомци Катови.

Затим Мераријеви потомци:

Кис, син Авдијев и Азарија, син Јелелеилов.

Затим Гирсонови потомци:

Јоах, син Зимин и Еден, син Јоахов.

¹³ Затим потомци Елисафанови:

Симрије и Јеиел.

Затим потомци Асафови:

Захарије и Матанија.

¹⁴ Затим потомци Еманови:

Јехило и Семаја,

па потомци Једутунови:

Семаја и Озило.

15 Они су окупили своју браћу и посветили су се. Онда су, како је цар заповедио на основу Господње речи, отишли да очисте Дом Господњи.

16 Свештеници су ушли у унутрашњост Дома Господњег, да га очисте. Изнели су сву нечистоћу коју су нашли у Дому Господњем у двориште Дома Господњег, а Левити су то преузели и изнели напоље, на поток Кидрон.

17 Првог дана првог месеца су започели са посвећењем а осмог дана у месецу су дошли на Господњи трем да посвећују у Дому Господњем. Радили су то осам дана и завршили шеснаестог дана првог месеца.

18 Онда су дошли код цара Језекије и рекли му: „Очистили смо сав Дом Господњи, жртвеник за жртве свеспалнице и све његово посуђе, сто за поређане хлебове и све његово посуђе.

19 Припремили смо и посветили и све посуђе које је током своје владавине цар Ахаз одбацио у свом неверству. Ено га пред жртвеником Господњим.“

20 Цар Језекија је рано устао, окупио градске главаре и отишао у Дом Господњи.

21 Тада су довели седам јунаца, седам овнова, седам јагањаца и седам јараца као жртву за грех за царство, за Светилиште и за Јуду. Цар је рекао свештеницима, потомцима Ароновим, да их принесу на Господњи жртвеник.

22 И они су заклали јунце и крвљу пошкропили жртвеник. Онда су заклали овнове и крвљу пошкропили жртвеник. Затим заклаше јагњад и том крвљу пошкропише жртвеник.

23 Тада су довели јарце за жртву за грех пред цара и окупљени збор, и они положише руке на њих.

24 Свештеници су их заклали и принели њихову крв на жртвеник као жртву за грех. Тако су извршили

обред откупљења за сав Израиљ, јер је цар рекао да се свеспалнице и жртве за грех приносе за сав Израиљ.

25 Поставио је Левите у Дом Господњи са цимбалима, са лирама и са харфама по заповести Давида, Гада, царевог видеоца и Натана пророка, јер је то била Господња заповест преко његових пророка.

26 Левити су стајали са Давидовим инструментима и свештеници са трубама.

27 Језекија је заповедио да се на жртвенику принесе жртва свеспалница, а када су почели да је приносе отпочела је Господња песма на трубама и на инструментима Давида, цара Израиља.

28 Сав збор се дубоко клањао, певала се песма, а трубачи су трубили све док се жртвовање свеспалнице није завршило.

29 И чим су завршили са жртвовањем цар је клекнуо, а и сви који су са њим били присутни дубоко се поклонили.

30 Тада је цар Језекија са главарима рекао Левитима да славе Господа речима Давида и Асафа видеоца. И они су славили у радости, погнули су главе и поклонили се.

31 А Језекија им одговори: „Сада сте се посветили Господу. Приступите и донесите жртве и захвалнице у Дом Господњи.“ Тада је збор донео жртве и захвалнице, а сви који су били вољног срца су донели и свеспалнице.

32 Број свеспалница које је збор донео износио је: седамдесет јунаца, стотину овнова и две стотине јагањаца. То су све биле свеспалнице за Господа.

33 За свете жртве: шест стотина јунаца и три хиљаде оваца.

34 Али било је мало свештеника и нису стизали да одеру све свеспалнице. У томе су им помогла њихова браћа Левити док се није завршио сав посао и док

се свештеници нису посветили. Јер, Левити су били честитог срца и хтели су да се посвете више него свештеници.

³⁵ Било је обиље свеспалница са салом од жртава мира и жртава изливница за свеспалнице.

Тако се установила служба Дома Господњег.

³⁶ И радовао се Језекија и сав народ због онога што је Бог припремио за народ. Јер, све ово се догодило изненада.

30

Језекија слави Пасху

¹ Језекија је поручио свем Израиљу и Јуди, а Јефрему и Манасији је послао писма да дођу у Дом Господњи у Јерусалим и славе Пасху Господу, Богу Израиљевог.

² Цар се саветовао са својим главарима и са целим збором у Јерусалиму да другог месеца славе Пасху.

³ Наиме, у то време нису могли да је одрже јер се није посветило довољно свештеника, а и народ се није окупио у Јерусалиму.

⁴ Ова одлука се учинила ваљаном и цару и свем збору.

⁵ Одлучили су да прогласи прође кроз сав Израиљ од Вир-Савеје до Дана – да се дође на прославу Пасхе Господу, Богу Израиљевог, у Јерусалим – јер је велик број није славио онако како је прописано.

⁶ Тако су гласници са писмима цара и његових главара отишли по свем Израиљу и Јуди, онако како је цар заповедио. Позивали су:

„О, народе Израиљев, вратите се Господу, Богу Аврахама, Исака и Израиља да би он могао да се врати вама који сте преостали, остатку побеглом из руке царева асирских.

⁷ Не будите као ваши очеви и ваша браћа која су згрешила Господу, Богу својих отаца, и он од њих учини пустош, што и сами видите.

⁸ Не будите тврдоглави као ваши очеви. Дајте руку Господу, дођите у његово Светилиште које је он заувек посветио. Служите Господу, свом Богу, да би се од вас одвратио његов распламсали гнев.

⁹ Јер, када се вратите Господу, ваша браћа и ваша деца ће пронаћи смиловање пред вашим поробљивачима, па ће се вратити у ову земљу, јер је милосрдан и милостив Господ, ваш Бог. Он неће окренути своје лице од вас ако му се вратите.“

¹⁰ И док су гласници ишли од града до града у Јефремовом и Манасијином крају, све до Завулоне, људи су им се подсмевали и ругали.

¹¹ Ипак, неки људи из Асира, Манасије и Завулоне су се понизили, па су дошли у Јерусалим.

¹² Божија је рука била и над Јудом и дала им да једним срцем изврше заповест цара и главара, по речи Господњој.

¹³ Тако се у Јерусалиму окупило много народа, баш велико мноштво, да прослави празник Бесквасних хлебова другог месеца.

¹⁴ Устали су и склонили све жртвенике који су били у Јерусалиму, а онда су и све кадионе жртвенике побацали у поток Кидрон.

¹⁵ Тако су четрнаестог дана другог месеца заклали Пасху. Свештеници и Левити су се постидели, па су се посветили и донели свеспалнице у Дом Господњи.

¹⁶ Заузели су своје место према њиховом пропису, према Закону Мојсија, човека Божијег. Свештеници су пошкропили крвљу из руку Левита.

¹⁷ Наиме, у збору је било много оних који се нису посветили, па су Левити клали Пасху за свакога ко није био чист, да би их посветили Господу.

¹⁸ Јер већи део народа – многи од Јефрема, Манасије, Исахара и Завулоне – се није очистио, а јели су Пасху како није прописано. Али се Језекија помолио над њима и рекао: „Нека добри Господ опрости

¹⁹ свакоме чије је срце окренуто да тражи Бога Господа, Бога својих отаца, а није чист по прописима очишћења за Светилиште.“

²⁰ Господ је послушао Језекију и излечио народ.

²¹ Тако је израиљски народ, који се окупио у Јерусалиму, прослављао празник Бесквасних хлебова седам дана у великој радости. Левити и свештеници су сваки дан уз громке инструменте славили Господа.

²² Језекија се срдечно обраћао свим Левитима који су били вешти у служби Господњој. Они су јели током седам дана празника, жртвовали жртве мира и исповедали се Господу, Богу њихових отаца.

²³ Тада је сав збор прихватио савет да још седам дана славе, па су с радошћу славили још седам дана.

²⁴ Језекија, цар Јуде, је приложио збору хиљаду јунаца и седам хиљада оваца, а кнезови су приложили збору хиљаду јунаца и десет хиљада оваца. И много свештеника се посветило.

²⁵ Сви окупљени Јудејци су се радовали као и сви свештеници и Левити, сав збор који је дошао од Израиља, сви дошљаци који су дошли из израиљске земље и сви који су боравили у Јуди.

²⁶ Било је то велико весеље у Јерусалиму. Наиме, од времена Соломона, Давидовог сина, цара израиљског, није било тако у Јерусалиму.

²⁷ Онда су устали свештеници и Левити па су благословили народ, а Бог је чуо њихов глас и њихове су молитве отишле у Пребивалиште његове светиње на небесима.

31

¹ Када је све било завршено, сви Израиљци који су били присутни, отишли су у Јудина места. Тамо су развалили стубове, посекали су Аштартине ступове, оборили су узвишице и жртвенике из читаве Јуде, Венијамина, Јефрема и Манасије, док их све нису уништили. Затим су се вратили сви Израиљци, сваки на свој посед и у своје место.

Прилози за богослужење

² Језекија је поставио свештенике у редове и Левите у њихове редове према њиховој служби – и свештенике и Левите – за жртве свеспалнице, жртве мира, да служе, да славе и хвале на вратима Господњег табора.

³ Цар је приложио од својих добара за жртве свеспалнице које се приносе ујутру и увече, као и за оне које се приносе суботама, младинама и одређеним празницима како је записано у Закону Господњем.

⁴ Онда је рекао народу, житељима Јерусалима, да дају део свештеницима и Левитима како би се учврстили у Закону Господњем.

⁵ Када се ова вест разгласила, Израиљци су почели да доносе обиље првина у житу, младом вину, уљу, меду и свим пољским плодовима; и десетак од свега су донели у изобиљу.

⁶ Израиљци и Јудејци, који су пребивали у градовима Јуде, такође су дали десетак од крда говеда и стада ситне стоке. И десетак од светих ствари које су биле посвећене Господу, њиховом Богу, доносили су га и слагали све гомилу на гомилу.

⁷ Трећег месеца су почели да доносе на гомиле а у седмом месецу су завршили.

⁸ Када су Језекија и кнезови дошли и видели гомиле, благословили су Господа и његов народ Израиљ.

⁹ Језекија се распитивао о гомилама код свештеника и Левита.

¹⁰ И рече му Азарија, Првосвештеник од Садоковог дома: „Од када су почели да доносе прилог за Дом Господњи, јели смо и наситили смо се, јер смо имали и више него што нам је потребно, у изобиљу. Јер је Господ благословио свој народ, па је свега преостало у изобиљу.“

¹¹ Језекија им је заповедио да припреме ризнице у Дому Господњем и они су их припремили.

¹² Верно су унели прилоге, десетке и свете ствари, а све су надгледали старешина Хенанија Левит и његов брат Семај, који му је био заменик.

¹³ Јехило, Азатија, Нахат, Асаило, Јеримот, Јозавад, Елило, Исмахија, Махат и Венаја су били надгледници уз Хенанију и његовог брата Семаја, по заповести цара Језекије и Азарије, старешине Господњег Дома.

¹⁴ А Кореј, син Јемне Левита, чувар источних врата, био је задужен над добровољним прилозима за Бога, за расподелу Господњих прилога и најсветијих ствари.

¹⁵ Под његовом управом су били Еден, Минијамин, Исус, Семај, Амарија и Сеханија у свештеничким градовима, да би верно делили својој браћи по редовима, како великима тако и малима.

¹⁶ Поред оних који су били уписани у родослове: мушкарци старији од три године, сви који су били у Господњем Дому по дневном распореду, сваки дан у служби њихових дужности, а према своме реду.

¹⁷ У родослов свештеника су ушле отачке куће и Левити старији од двадесет година, према дужностима својих редова.

¹⁸ У родослове су уписана сва њихова деца, њихове жене, њихови синови и ћерке целе заједнице, јер су се верно посветили Светињи.

¹⁹ Затим потомци Аронови, свештеници на пољима и пашњацима њихових градова. У сваком граду су били људи који су били поименце задужени за поделу делова сваком мушкарцу међу свештеницима и Левитима из родослова.

²⁰ Језекија је ово урадио по свој Јуди, а радио је добро, праведно и истинито пред Господом, својим Богом.

²¹ Успевао је у сваком послу који би отпочињао, у служби Божијег Дома, у Закону и у заповестима, јер је тражио свим срцем свог Бога.

32

Сенахерив напада Јерусалим

¹ Након ових догађаја и показане верности, дошао је асирски цар Сенахерив и ушао у Јуду. Утаборио се око утврђених градова са намером да их освоји за себе.

² А када је Језекија видео да је Сенахерив дошао и да се окренуо да нападне Јерусалим,

³ посаветовао се са својим заповедницима и храбрим ратницима да запуше воду са извора који су били изван града, и они су му помогли у томе.

⁴ Сакупило се много народа и зауставише воду на свим изворима и на потоку који је текао посред земље. Говорили су: „Зашто, када дођу цареви асирски, да пронађу тако много воде?“

⁵ Он је ојачао па је обновио градске зидине које су биле проваљене и подигао их све до кула, као и још један зид споља. Учврстио је Милон у Давидовом граду и направио много оружја и штитова.

⁶ Поставио је ратне заповеднике над народом, окупио их пред собом на тргу код градских врата. А онда је говорио и соколио их:

⁷ „Будите јаки и будите храбри! Не плашите се и не клоните срцем због асирског цара и због мноштва које је са њим. Јер је с нама Већи него са њим!

⁸ Са њим је рука од мяса а са нама Господ, наш Бог, да нам помогне и да ратује наше ратове!“ Тако се народ ослонио на речи Језекије, цара Јудиног.

⁹ После овога асирски цар Сенахерив је послао своје слуге у Јерусалим – док је био на Лакису и са њим сва његова царска сила – Језекији, цару Јудином и свим Јудејцима који су били у Јерусалиму. Поручио је:

¹⁰ „Говори Сенахерив, цар асирски:

’У шта се поуздајете и остајете под опсадом у Јерусалиму?

¹¹ Не заводи ли вас Језекија да умрете од глади и жеђи, док говори: „Господ, наш Бог ће нас избавити из руку цара асирског“?

¹² Није ли баш он, Језекија, уклонио његове узвишице и жртвенике и рекао Јуди и Јерусалиму: „Пред једним жртвеником ћете се клањати и на њему ћете кадити“?

¹³ Зар не знате шта смо урадили ја и моји очеви свим земаљским народима? Да ли су могли богови земаљских народа да избаве њихову земљу из моје руке?

¹⁴ Који је међу свим боговима тих земаља, над којима су моји очеви извршили клето уништење, могао да избави тај народ из моје руке? Зар ће он, ваш Бог, моћи да избави вас из моје руке?

¹⁵ Зато не дајте да вас заводи Језекија! Не дајте да вас овако наговара! Не верујте му! Ниједан бог било ког народа и било ког царства није избавио своје људе

из моје руке и из руке мојих предака. Хоће ли вас уистину ваш Бог избавити из моје руке?”“

¹⁶ Тако су његове слуге говориле и говориле против Господа Бога и његовог слуге Језекије.

¹⁷ Написао је писма у којима се ругао Господу, Богу Израилевом, и рекао против њега: „Као што богови земаљских народа нису избавили њихове народе из моје руке, тако неће избавити ни Језекијин Бог његов народ из моје руке.“

¹⁸ Онда су на јудејском језику викали људима који су били на зидинама Јерусалима, да их уплаше и збуне, како би могли да освоје град.

¹⁹ Говорили су против јерусалимског Бога као против богова земаљских народа који су дело људских руку.

²⁰ Тада се Језекија због свега овог помолио са пророком Исајом, Амоцовим сином, па су завапили небесима.

²¹ И Господ је послао анђела и сатро сваког јаког ратника, заповедника и владара у табору асирског цара, а он се са стидом на лицу вратио у своју земљу. Када је дошао у храм свог бога, неки од изданака његових бедара га сасекоше мачем.

²² Тако је Господ спасао Језекију и становнике Јерусалима од руке Сенахерива, цара асирског, и од руке свих других. Дао им је мир свуда унаоколо.

²³ Многи су доносили дарове Господу у Јерусалим и драгоцености Језекији, Јудином цару. И он се од тада узвисио у очима свих народа.

Језекијин понос, успех и смрт

²⁴ У дане оне Језекија се разболео на смрт и помолио се Господу, и он му је одговорио и дао му чудесни знак.

²⁵ Али Језекија није узвратио према указаном му добру, јер му се срце узохолило. Зато је гнев био на њему, на Јуди и на Јерусалиму.

²⁶ Али Језекија се понизио због охолости свог срца, и он и Јерусалимљани, па на њих није дошао Господњи гнев за време Језекије.

²⁷ Језекија је стекао прекомерно богатство и част. Себи је направио ризнице за сребро, злато, драго камење, балзаме, штитове и разне драгоцености;

²⁸ складишта за приносе житарица, младог вина, уља; штале за сву крупну стоку и торове за стада.

²⁹ Себи је направио и градове, имао је стада ситне стоке и много крда, јер му је Бог дао баш велики иметак.

³⁰ Језекија је тај који је зауставио горњи одлив извора Гион и преусмерио га на запад, доле, ка Давидовом граду. Тако је Језекија имао успех у свим својим подухватима.

³¹ А када су му због овога дошли вавилонски изасланици, да истраже чудо које се догодило у земљи, Бог га је напустио да би га искушао и открио шта је све у његовом срцу.

³² Остала Језекијина дела и његова добротинства, није ли то записано у виђењима пророка Исаије, Амоцовог сина, у Књизи цара Јуде и Израиља?

³³ Кад се Језекија упокојио са својим прецима, сахранили су га повише гробова Давидових потомака. Тако су му и у смрти исказали част Јудејци и Јерусалимљани. На његово место се зацарио његов син Манасија.

33

Манасија, цар Јуде

¹ Манасији је било дванаест година кад се зацарио. Владао је педесет пет година у Јерусалиму.

² Чинио је што је зло у Господњим очима, следећи одвратна дела народа које је Господ истерао пред Израиљцима

³ Он је поново подигао узвишице које је његов отац Језекија порушио. Подигао је и жртвенике Валима и начинио Аштартине ступове. Клањао се свој војсци небеској и служио им.

⁴ Саградио је жртвенике у Дому Господњем, за који је Господ рекао: „У Јерусалиму ће бити моје име довека.“

⁵ Изградио је жртвенике свој војсци небеској у два предворја Дома Господњег.

⁶ Своје синове је провео кроз огањ у долини Вен-Еном; враћао је, гатао и чарао, тражио је савет од призивача духова и видовњака. Чинио је много тога што је зло у очима Господњим, гневeћи га.

⁷ Начинио је и кип и поставио га у Дом Божији, за који је Бог рекао Давиду и његовом сину Соломону: „У овом Дому и у Јерусалиму, који сам изабрао између свих племена Израиљевих, поставићу своје име довека.

⁸ Нећу више дати да стопе Израиљаца одлутају из земље коју сам наменио њиховим оцима, само ако буду пазили да врше све што сам им заповедио и сав Закон, прописе и уредбе које сам дао преко Мојсија.“

⁹ Манасија је завео Јуду и становнике Јерусалима да чине гора дела од народа које је Господ затро пред Израиљцима.

¹⁰ Господ је проговорио Манасији и његовом народу, али они нису марили.

¹¹ И Господ је довео на њих заповеднике војске која је припадала асирском цару. А они кукама заробе Манасију, свежу га бронзаним оковима и одвуку у Вавилон.

12 А када се нашао у невољи завапио је пред лицем Господа, Бога свог, и веома се понизио пред Богом својих отаца.

13 Молио му се и он га је услишио, чуо је његову молбу и вратио га у Јерусалим, у његово царство. Тако је Манасија увидео да је Господ Бог.

14 После овога обновио је спољашњи зид Давидовог града западно од Гиона, од долине до Рибљих врата и око Офила. Зид је био висок, а у све утврђене градове у Јуди је поставио војне заповеднике.

15 Такође је уклонио све туђе богове и онај лик из Дома Господњег, и све жртвенике које је изградио на гори Дома Господњег и у Јерусалиму. Побацао их је изван града.

16 Обновио је Господњи жртвеник и на њему жртвовао жртве мира и захвалнице, па је заповедио Јуди да служи Господу, Богу Израиљевом.

17 Ипак, народ је и даље жртвовао на узвишицама, али једино Господу, свом Богу.

18 Остала Манасијина дела, његова молитва његовом Богу и речи које су му говорили видеоци у име Господа, Бога Израиљевог, налазе се у Књизи царева израиљских.

19 Његова молитва и то како га је Господ услишио, сви његови греси и његово неверство, места где је подигао узвишице и Аштартине ступове и идоле пре него што се понизио – све је то записано у књигама његових видеалаца.

20 Манасија се упокојио са својим прецима а сахранили су га на дворском имању. На његово место се зацарио његов син Амон.

Амон, цар Јуде

21 Амону је било двадесет две године кад се зацарио. Владао је две године у Јерусалиму.

²² Чинио је што је зло у очима Господњим као што је чинио његов отац, Манасија. Наиме, Амон је жртвовао и служио свим идолима које је направио његов отац.

²³ Није се понизио пред Господом као што се понизио његов отац Манасија, јер је тај исти Амон грешио све више и више.

²⁴ Амонове слуге су сковале заверу против њега, па су убили цара у његовом двору.

²⁵ Али народ земље је побио све оне који су се уротили против цара Амона. Народ земље је на његово место зацарио његовог сина Јосију.

34

Јосијина обнова

¹ Јосији је било осам година кад се зацарио. Владао је тридесет једну годину у Јерусалиму.

² Он је чинио што је право у очима Господњим; следио је путеве свога праоца Давида не скрећући ни десно ни лево.

³ Осме године своје владавине, док је још био млад, почео је да тражи Бога свога праоца Давида. У дванаестој години је почео да чисти Јуду и Јерусалим од узвишица, Аштартиних ступова, кипова и ливених идола.

⁴ Народ је пред њим срушио Валове жртвенике, а он је исекао стубове у част сунца који су били поврх ових. Изломио је Аштартине ступове, кипове и ливене идоле. Разбио их је, измрвио и разасуо по гробовима оних који су им жртвовали.

⁵ Спалио је кости свештеника на њиховим жртвеницима и тако је очистио Јуду и Јерусалим.

⁶ У градовима Манасије, Јефрема, Симеуна и све до Нефталима, у горју, претражио је њихове куће свуда унаоколо.

⁷ Онда је срушио жртвенике, а Аштартине ступове и идоле је изломио и измрвио. Порушио је све стубове у част сунца по целој израиљској земљи и онда се вратио у Јерусалим.

⁸ Осамнаесте године његове владавине, док је чистио земљу и Дом, цар је послао Сафана, сина Ацалије, Масију, градског главара и дворског саветника Јоаха, сина Јоахазовог да се обнови Дом Господа, његовог Бога.

⁹ Они су отишли Првосвештенику Хелкији и предали новац који је дошао у Дом Божији, и који су Левити, вратари* сакупили од Манасије и Јефрема, од свог остатка Израиља, од целе Јуде, Венијамина и Јерусалимљана.

¹⁰ А они су то дали у руке надгледницима посла у Дому Господњем, а они радницима који су радили у Дому Господњем, да изврше поправке и обнове Дом.

¹¹ Они су то давали тесарима, и градитељима да купују клесани камен и дрва за споне и полагање греда на куће које су урушили Јудини цареви.

¹² Ти људи су радили поштено, а њихови надгледници су били Левити Јат и Авдија, потомци Мерарија; Захарија и Месулам, потомци Ката. Они су их надгледали, а Левити који су умели да свирају инструменте

¹³ су надгледали носаче, баш сваког радника сваке поједине службе. Неки Левити су били писари, управитељи и вратари.

Пронађена Књига Закона

¹⁴ Када су износили новац, који је био донет у Дом Господњи, Првосвештеник Хелкија је пронашао Књигу Господњег Закона датог преко Мојсија.

* **34:9** Дословно: чувари прага.

¹⁵ И рече Хелкија писару Сафану: „Нашао сам Књигу Закона у Дому Господњем.“ Првосвештеник Хелкија је дао књигу Сафану.

¹⁶ А Сафан је књигу однео цару и известио га: „Твоје слуге раде све што им је поверено.

¹⁷ Покупили су новац који се нашао у Дому Господњем и предали га надгледницима и радницима“

¹⁸ Затим је писар Сафан рекао цару: „Првосвештеник Хелкија ми је дао књигу.“ А онда је Сафан читао из ње цару.

¹⁹ И чим је цар чуо речи Закона, раздерао је своју одећу.

²⁰ Тада је цар заповедио свештенику Хелкији, Ахикаму, сину Сафановом, Авдону, сину Михином, писару Сафану и Асаји, царевом слуги:

²¹ „Идите и питајте Господа за мене, за остатак у Израиљу и у Јуди у погледу ове књиге која је пронађена, јер је велики гнев Господњи који се излио на нас, због тога што наши преци нису држали речи Господње, како би вршили све што је написано у овој књизи.“

²² Хелкија и остали којима је цар заповедио, оду к пророчици Олди, жени Салума, сина Текуја, сина Хасре, чувара одеће. Она је живела у Јерусалиму у другом крају града. Пошто су разговарали с њом о томе,

²³ она им је одговорила: „Говори Господ, Бог Израиљев: 'Реците човеку који вас је послао к мени:

²⁴ Говори Господ: ево, довешћу невољу на ово место и на његове становнике, према свим проклетствима књиге коју су прочитали пред Јудиним царем.

²⁵ Пошто су ме оставили и приносе кад другим боговима, гневeћи ме свим делима својих руку, мој

ће се гнев распалити против овог места и неће се угасити.’

²⁶ А Јудином цару који вас је послао да питате Господа, овако реците: ’Говори Господ, Бог Израиљев, за речи које си чуо:

²⁷ Пошто ти је срце омекшало, те си се понизио пред Богом кад си чуо његове речи о овом месту и његовим становницима, па си се понизио преда мношвом, па си раздрао своју одећу и плакао преда мношвом, зато сам те услишио – говори Господ.

²⁸ Стога ћу те придружити твојим прецима, па ћеш на миру бити положен у свој гроб, тако да нећеш видети ништа од невоље коју ћу довести на ово место и на његове становнике.”

Затим су однели цару поруку.

²⁹ Цар је послао по све старешине Јуде и Јерусалима, да се саберу.

³⁰ Тада је цар отишао у Дом Господњи са свим Јудејцима и становницима Јерусалима, са свештеницима и Левитима, са свим народом, од великог до малог, и прочитао им све речи Књиге савеза коју су нашли у Дому Господњем.

³¹ Затим је цар стао на своје место и склопио савез пред Господом, да ће следити Господа и држати његове заповести, његова сведочанства и уредбе, свим срцем и свом душом, и да ће извршавати речи овог савеза, које су записане у овој књизи.

³² Онда је обавезао свакога ко се затекао у Јерусалиму и у Венијамину, а Јерусалимљани су то учинили због савеза са Богом, Богом својих отаца.

³³ Јосија је уклонио све одвратне ствари из свих крајева који су припадали Израиљцима. Учинио је да свако ко се затекао у Израиљу служи Господу, њиховом Богу. И док је живео, нису одступили од Господа, Бога њихових отаца.

35

Јосија слави Пасху

¹ Јосија је у Јерусалиму прославио Пасху Господу. Пасху су заклали четрнаестог дана првог месеца.

² Поставио је свештенике на њихове дужности и осоколио их за службу Дома Господњег.

³ А Левитима, који су учили сав Израил и били посвећени Господу је рекао: „Ставите Ковчег светости у Дом, који је подигао Соломон, син Давидов, цар Израиља. Нека вам више не буде терет на раменима, да служите Господу, свом Богу, и његовом народу Израиљу.

⁴ Припремите се по својим отачким домовима, према својим редовима и запису Давида, цара израиљског и запису његовог сина Соломона.

⁵ Станите у Светињу према редовима отачких домова ваше браће, обичног народа, и према редовима отачких домова за Левите.

⁶ Закољите Пасху, посветите се и припремите за своју браћу, да радите према Господњој речи даној преко Мојсија.“

⁷ Јосија је за обичан народ од стада приложио тридесет хиљада јагањаца и јарића, и три хиљаде јунаца из царевог власништва – све за пасхалне приносе свима који су се тамо затекли.

⁸ И његови главари су добровољно приложили за народ, за свештенике и за Левите. За свештенике су приложили главари Господњег Дома: Хелкија, Захарија и Јехило. Они су дали за пасхалне приносе две хиљаде шест стотина јагањаца и јарића и три стотине јунаца.

⁹ Хенанија и његова браћа Семај и Натанаило, затим главари Левита Асавија, Јеиел и Јозавад за Левите, за пасхални принос су приложили пет хиљада јагањаца и јарића и пет стотина јунаца.

¹⁰ Када је служба била припремљена, свештеници су заузели своја места, а и Левити према својим редовима и по царевом заповести.

¹¹ Заклали су пасхалну жртву и свештеници су пошкропили из њихових руку, док су Левити дерали.

¹² Затим су одвојили свеспалнице да их дају народу према редовима отачких домова, да их принесу Господу онако како је записано у Мојсијевој књизи. Исто су урадили и са јунцима.

¹³ Пекли су Пасху на ватри према прописима, а свете жртве су кували у лонцима, котловима и зделама. То су брзо разделили народу.

¹⁴ Касније су припремили и за себе и за свештенике, јер су свештеници, Аронови потомци, жртвовали свеспалнице и сало до ноћи. Тако су Левити припремили за себе и за свештенике, Аронове потомке.

¹⁵ Певачи, Асафови потомци, били су на својим местима, према заповести Давида, Асафа, Емана и царевог видеоца Једутуна. Вратари на свим вратима се нису помицали са својих служби, њима су спремила њихова браћа Левити.

¹⁶ Тако су тог дана припремили све за службу Господњу да се прослави Пасха и жртвују свеспалнице на Господњем жртвенику, по заповести цара Јосије.

¹⁷ И прославили су Пасху Израиљци који су се затекли тада, у то време, као и празник Бесквасних хлебова седам дана.

¹⁸ Наиме, таква Пасха се није славила у Израиљу од времена пророка Самуила. Нико од царева није прославио такву Пасху какву је прославио Јосија, свештеници, Левити, сви Јудејци, Израиљци који су се тамо затекли и Јерусалимљани.

¹⁹ Осамнаесте године цара Јосије славила се ова Пасха.

Јосијина смрт

²⁰ Након свега овог, када је Јосија све уредио у Дому, дошао је египатски цар Нехаон да ратује код Харкемиса на Еуфрату. Јосија је изашао пред њега.

²¹ Нехаон му је послао гласнике са поруком: „Шта ја имам с тобом, Јудин царе?! Ја данас не идем на тебе него на дом с којим сам у рату. И Бог ми је рекао да пожурим, а ти се прођи Бога који је са мном, да те не би сатро!“

²² Али Јосија се није окренуо од њега већ се прерушио како би га напао. Није послушао Нехаонову поруку из Божијих уста него је кренуо у окршај у долину Мегидо.

²³ Али стрелци су погодили цара Јосију, и он рече својим слугама: „Водите ме јер сам тешко рањен!“

²⁴ Његове слуге су га снеле са кола и ставиле на његова друга кола. Затим су га одвезли у Јерусалим где је и умро. Сахранили су га у гробницама његових предака. Сва Јуда и Јерусалим су жалили за Јосијом.

²⁵ Јеремија је испевао тужбалицу за Јосијом па сви певачи и певачице жале Јосију до данас својим тужбалицама. Ставили су их у уредбу за Израил и записали у Плачу.

²⁶ Остала Јосијина дела и његова добротинства – према ономе што је записано у Закону Господњем –

²⁷ његова дела, прва и последња, записана су у Књизи царева израиљских и Јудиних.

36

Јоахаз, цар Јуде

¹ А народ земље је узео Јосијиног сина Јоахаза и зацарили су га уместо његовог оца у Јерусалиму.

² Јоахазу је било двадесет три године кад се зацарио, а владао је три месеца у Јерусалиму.

³ Свргнуо га је египатски цар у Јерусалиму и земљи наметнуо данак од стотину таланата* сребра и једног таланта† злата.

⁴ Египатски цар је поставио Елијакима, његовог брата, за цара над Јудом и Јерусалимом. Али му је променио име у Јоаким, а Нехаон је његовог брата Јоахаза узео и одвео у Египат.

Јоаким, цар Јуде

⁵ Јоакиму је било двадесет пет година кад се зацарио, а владао је једанаест година у Јерусалиму. Он је чинио што је зло у очима Господа, свог Бога.

⁶ Навуходоносор, цар вавилонски, је дошао и свезао га бронзаним оковима и одвео у Вавилон.

⁷ Навуходоносор је понео део прибора из Господњег Дома у Вавилон и ставио их у свој двор у Вавилону.

⁸ Остала Јоакимова дела, одвратне ствари које је починио и оне које су се о њему откриле, записано је у Књизи о царевима Израиља и Јуде. На његово место се зацарио његов син Јехонија.

Јехонија, цар Јуде

⁹ Јехонији је било осамнаест‡ година кад се зацарио, а владао је три месеца и десет дана у Јерусалиму. Чинио је што је зло у очима Господњим

¹⁰ А када је прошло годину дана Навуходоносор је послао по њега, па га је довео у Вавилон заједно са драгоценостима из Господњег Дома. На његово место, над Јудом и Јерусалимом, зацарио је Седекију, његовог стрица.

Седекија, цар Јуде

¹¹ Седекија је имао двадесет једну годину кад се зацарио, а владао је једанаест година у Јерусалиму.

* **36:3** Око 3,4 t. † **36:3** Око 34 kg. ‡ **36:9** Осам година према јеврејском тексту, а осамнаест према Септуагинти, неким старим преписима и паралелном тексту 2. Цар 24,8.

12 Он је чинио што је зло у очима Господа, свог Бога, и није се понизио пред пророком Јеремијом и поруком уста Господњих.

13 Још се и побунио против цара Навуходоносора који га је заклео заветом пред Богом. Укрутио је врат и отврднуо срце да се не врати Господу, Богу Израиља.

14 Чак су и сви главари свештеника и народ све више и више грешили, према одвратним обичајима других народа. Оскрnavили су Дом Господњи који је он посветио у Јерусалиму.

Пад Јерусалима

15 Господ, Бог њихових отаца, им је упорно слао своје гласнике јер је имао самилости према свом народу и свом Пребивалишту.

16 Али они су исмејавали Божије гласнике, презирали су његове речи и ругали се његовим пророцима, све док гнев Господњи није дошао на његов народ и док више није било лека.

17 Тако је он довео на њих халдејског цара који је мачем побио њихове младиће у Дому њиховог Светилишта. Није имао милости ни према младићу, ни према девојци, ни према старцу и немоћноме. Господ их је све дао у цареве руке.

18 А све ствари Дома Божијег, велике и мале, све благо Дома Господњег, цареву благо и благо кнезова – све је однео у Вавилон.

19 Спалили су Дом Божији, срушили су јерусалимске зидине, све дворе у њему су попалили и уништили све његове драгоцености.

20 Остатак који је преживео мач одвео је у изгнанство, у Вавилон, и они су њему и његовим синовима постали робови све до персијског царства.

21 А све то да се испуни Господња реч казана преко Јеремије – док земља није намирила све њене суботе,

јер је почивала све дане њене опустошености док се није испунило седамдесет година.

²² Прве године Кира, цара Персије, да би се испунила реч Господња казана преко Јеремије, Господ је подигао дух Кира, цара Персије. Тако је он дао да целим његовим царством прође проглас, и још га је објавио написмено.

²³ „Овако каже Кир, цар Персије:

’Сва земаљска царства ми је дао Господ Бог небески. Он ми је и заповедио да му изградим Дом у Јерусалиму, у Јуди. Ко год је међу вама од свег његовог народа, нека је са њим Господ, Бог његов, и нека иде горе.’“

Biblica® Нови српски превод, слободна права
The Holy Bible in the Serbian language, Biblica® Open
New Serbian Translation Cyrillic 2017

copyright © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Language: Српски/ Srpski (Serbian)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Нови српски превод, слободна права™

Ауторска права © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc у Заводу за патенте и жигове Сједињених Америчких Држава. Користи се са дозволом.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Ово Свети писмо или „Дело“ је доступна под међународном лиценцом Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). Да бисте видели ову лиценцу, посетите <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> или пошаљите писмо на адресу: Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc. Сваки пут када користите жиг Biblica® морате да имате писану дозволу од Biblica, Inc. Имате дозволу да копирате и дистрибуирате ово дело, све док га не мењате и задржавате наслов какав јесте, који укључује заштићени знак “Biblica®”. Измене или превођење овог дела ће створити изведено дело, које ће захтевати да уклоните заштићени знак Biblica®. Када објавите ово изведено дело, морате да наведете које сте промене направили тамо где људи могу да их виде, на пример на интернет страници. Такође, морате да покажете одакле је оригинално дело: „Оригинално дело Biblica, Inc. је бесплатно доступно на www.biblica.com и open.bible.”

Без обзира да ли користите ово дело без промена или направите изведено дело, изјава о ауторским правима мора да буде наведена на насловној страни или страни о ауторским правима дела/произведеног дела на следећи начин:

Biblica® Нови српски превод, слободна права™

Ауторска права © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc у Заводу за патенте и жигове Сједињених Америчких Држава. Користи се са дозволом.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Такође, морате да понудите свој изведени рад користећи исту лиценцу (CC BY-SA) и правила.

Уколико желите да обавестите Biblica, Inc. у вези са вашим преводом овог дела, молимо вас да нас контактирате на <https://open.bible/#feedback>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Нови српски превод, слободна права™

Ауторска права © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc у Заводу за патенте и жигове Сједињених Америчких Држава. Користи се са дозволом.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/#feedback>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 20 May 2025 from source files dated 21 May 2025

c1df326b-f9ae-5728-a9ee-0b561c122248